

Danion Vasile

AVVA IOAN DE LA COLCIU

Viața. Minunile. Acatistul

De același autor (ultima ediție): *Acuzatul 1988* (Editura Areopag, 2020), *Duhovnicul. Rugăciunea. Postul* (Editura Areopag, 2020), *Prietenul nostru, Sfântul Vasile de la Ostrog – Izbăvitorul de frică* (Editura Areopag, 2020), *Patericul mirenilor. Pilde pentru secolul XXI* (Editura Areopag, 2019), *Patericul pe înțelesul copiilor* (Editura Areopag, 2019), *Cartea nunții* (Editura Areopag, 2019), *Despre înfruntarea bolii* (Editura Areopag, 2018), *Despre înfruntarea necazurilor* (Editura Areopag, 2018), *Despre avort. Motive, traume, consecințe* (Editura Areopag, 2018), *Cum să ne creștem copiii* (Editura Areopag, 2017), *Jurnalul convertirii* (Editura Areopag, 2013), *Palatul poveștilor* (Editura Areopag, 2012), *Zorii apocalipsei* (Editura Egumenița, 2008), *Fețele apostaziei – Dărâmarea idolilor* (Editura Agnos, 2008), *Underground – Rebelii generației NU* (Editura Agnos, 2007), *Tinerii și sexualitatea – Repere pentru mileniul III* (Editura Egumenița, 2007), *Despre reîncarnare și invazia extraterestră* (Editura Egumenița, 2006), *Despre horoscop, cutremure și ghicirea viitorului* (Editura Lucman, 2006), *Tinerii și sexualitatea – Între iubire și păcat* (Editura Lucman, 2006), *Tinerii și sexualitatea – Întrebări și răspunsuri* (Editura Lucman, 2006), *Tinerii și sexualitatea – Păcate noi, păcate vechi* (Editura Egumenița, 2005), *Despre înaintemergătorii Antihristului* (Editura Cartea Ortodoxă, 2004), *Mângâiere pentru bolnavi* (Editura Egumenița, 2004).

© Pentru ediția de față, Editura Areopag

ISBN 978-606-9678-02-2

Danion Vasile

**AVVA IOAN
DE LA COLCIU**

Viața. Minunile. Acatistul

Editura Areopag
București, 2020

În loc de prefață

Despre *Introducerea* scrisă de Sfântul Justin Popovici la colecția de vieți ale sfinților pe care le tipărise, Asterios Gerostergios scria următoarele: „Mulți citesc *Viețile Sfinților* ca pe niște povești, ca pe niște lecturi uneori palpitate, alteori relaxante. Dar *Viețile Sfinților* sunt cu totul altceva: sunt hrana de care avem nevoie pentru a ne orienta în războiul duhovnicesc. Nu există creștini care să nu aibă nevoie de modele. Numai creștinii care se lasă biruiți de duhul acestei lumi nu vor să prindă putere citind *Viețile Sfinților*.”

Introducerea părintelui Justin ar putea figura ca «prefață» a fiecărei cărți despre sfinții și cuvioșii Bisericii noastre. Ea nu poate plictisi. Așa cum rugăciunile începătoare se rostesc la începutul fiecărui canon, fie că este acatist, paraclis sau altceva, tot așa textul părintelui Justin ar putea fi citit înaintea oricărei vieți de sfânt: pentru că oferă repere obiective și o orientare de mare valoare. Într-un fel, părintele Justin încearcă să

ne convingă că ar trebui să citim *Viețile Sfinților* numai pentru a împlini porunca Sfintei Scripturi de a deveni sfinți, poruncă de care mulți oameni nu vor să își aducă aminte.”¹

Considerăm că este potrivit să reproducem ca prefață a acestei cărți despre Preacuviosul Părinte Ioan de la Colciu o mare parte a acestei *Introduceri*, tocmai pentru că Sfântul Justin ne ajută să înțelegem cu alți ochi viața, nevoințele și virtuțile Avvei Ioan...

Viețile sfinților sunt sfinte mărturii ale minunatei puteri a Domnului nostru Iisus Hristos. În realitate, ele sunt mărturii ale faptelor Apostolilor, doar perpetuate de-a lungul veacurilor. Sfinții nu sunt decât sfinți martori, precum Sfinții Apostoli care au fost cei dintâi martori ai ce? Ai Dumnezeu-Omului

¹ Din prefața volumului Sfântului Justin Popovici *Credința ortodoxă și viața în Hristos*, apărut la Editura Bunavestire din Galați, în anul 2002 (trad. prof. Paul Bălan). Citatele care urmează sunt luate din același volum, din articolul „Introducere la Viețile Sfinților” (n.a.).

Iisus Hristos; ai lui Hristos răstignit, înviat, înălțat la ceruri și veșnic viu; ai atotmântuitoarei Sale Evanghelii, care este neîncetat scrisă în sfinte fapte evanghelice din generație în generație, fiindcă Domnul Hristos, Care este pururea Același, lucrează permanent minuni cu sfânta Sa putere întru sfinții Săi martori. Sfinții Apostoli sunt cei dintâi sfinți martori ai Domnului Hristos și ai iconomiei Sale divino-umane a mântuirii lumii, iar viețile lor sunt mărturii vii și nemuritoare ale Evangheliei Mântuitorului ca viață nouă, viața harului, sfântă, dumnezeiască, divino-umană și de aceea pururea minunată și adevărată, precum și viața Mântuitorului este minunată și adevărată.

Și cine sunt creștinii? Creștinii sunt aceia prin care sfânta viață divino-umană a lui Hristos se continuă din generație în generație până la sfârșitul lumii și al vremii, iar ei toți formează un trup, Trupul lui Hristos – Biserica: ei sunt mădulare ale Trupului lui Hristos și mădulare fiecare în parte unul către

altul². Izvorul dumnezeieștii vieți nemuritoare a început să curgă și curge încă neîncetat din Domnul Hristos și prin el creștinii curg în viața veșnică. Creștinii sunt Evanghelia lui Hristos perpetuată de-a lungul veacurilor în cadrul neamului omenesc. În Viețile Sfinților totul este obișnuit ca în Sfânta Evanghelie, dar totul este extraordinar ca în Sfânta Evanghelie – atât una cât și cealaltă, într-un tot adevărate și reale. Și totul este adevărat și real prin aceeași realitate divino-umană; și aceeași sfântă putere – divină și umană – depune mărturie față de acest lucru, divină într-un chip atotdesăvârșit și umană, de asemenea, într-un chip atotdesăvârșit.

Ce sunt viețile sfinților? Iată, noi suntem în ceruri fiindcă pământul se face cer prin sfinții lui Dumnezeu. Iată, noi suntem printre îngerii în trup, printre purtătorii de Hristos. Și oricine sunt ei, Domnul este cu totul în ei și cu ei și printre ei; și există întregul adevăr divin veșnic, și întreaga credincioșie divină veșnică; și întreaga dragoste divină veș-

² Cf. Ioan 6: 50, 51, 53 – 57 (n.tr.).

nică și întreaga viață divină veșnică. Ce sunt viețile sfinților? Iată, noi suntem în rai, în care tot ceea ce este dumnezeiesc, sfânt, nemuritor, veșnic, drept, adevărat și evanghelic, crește și se înmulțește. Fiindcă, prin Cruce, în fiecare dintre sfinți pomul vieții nemuritoare, dumnezeiești, veșnice a înflorit și a adus multă roadă.

Iar Crucea ne duce la cer; ne conduce chiar și pe noi după tâlharul care, spre încurajarea noastră, a intrat cel dintâi în rai după Atotsfântul și dumnezeiescul purtător al Crucii – Domnul nostru Iisus Hristos – intrând acolo prin crucea pocăinței.

Ce sunt viețile sfinților? Iată, noi ne aflăm în veșnicie: nu mai există timp, fiindcă în sfinții lui Dumnezeu domnește veșnicul adevăr divin, veșnica credincioșie divină, veșnica iubire divină, veșnica viață divină. Și întru ei nu mai există moarte, fiindcă întreaga lor ființă este plină de înviatoarele energii divine ale Domnului Hristos Cel înviat, Singurul Biruitor al morții. Nu mai există moarte în ei, în oamenii sfinți. Întreaga lor ființă este plină de Cel Singur

Nemuritor – Cel Atotveșnic: Domnul și Dumnezeuul nostru Iisus Hristos. Noi ne aflăm pe pământ printre singurii nemuritori adevărați: ei au biruit moartea, păcatele, patimile, demonii, iadul. Atunci când ne aflăm cu ei, moartea nu ne poate vătăma, fiindcă ei au biruit-o.

Sfinții sunt oameni care viețuiesc pe pământ prin sfintele, veșnicele, dumnezeieștile adevăruri. De aceea viețile sfinților reprezintă, de fapt, dogmatica aplicată, fiindcă în ei toate sfintele și veșnicele adevăruri dogmatice sunt experiate prin toate energiile lor creatoare și de viață dătătoare. În viețile sfinților se arată cât se poate de limpede faptul că dogmele nu sunt numai adevăruri ontologice în ele însele și pentru ele însele, ci că fiecare dintre ele reprezintă un izvor de viață veșnică și sfântă spiritualitate.

După atotadevărata și Sfânta Evanghelie a unicului și de neînlocuitului nostru Domn și Mântuitor: *Cuvintele pe care vi le-am spus sunt duh și sunt viață* (Ioan 6, 63), căci fiecare dintre ele revarsă din sine o putere mântuitoare, sfințitoare, plină de har, de viață dătă-

toare și transfiguratoare. Fără adevărul sfânt al Sfintei Treimi, noi nu ne împărtășim din acea putere ce se revarsă din Sfânta Treime și pe care noi o dobândim prin credință, putere care ne dă viață, ne sfințește, ne îndumnezeiește și ne mântuiește. Fără sfântul adevăr cu privire la Dumnezeu-Omul Hristos, nu există mântuire pentru om, fiindcă din acesta, atunci când el este experiat de către om, izvorăște acea putere mântuitoare care ne scapă de păcat, de moarte, de diavol.

Iar pentru acest sfânt adevăr cu privire la Dumnezeu-Om – nu dau, oare, mărturie viețile a nenumărați sfinți cât se poate de limpede și de evident? Fiindcă sfinții sunt sfinți prin însuși faptul că ei Îl experiază în întregime pe Domnul Iisus Hristos drept suflet al sufletului lor, drept conștiință a conștiinței lor, drept minte a minții lor, ființă a ființei lor, drept viață a vieții lor. Și fiecare dintre ei, laolaltă cu Sfântul Apostol Pavel, rostește cu tărie adevărul: *Nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăiește în mine* (Gal. 2, 20).

Cercetați cu atenție viețile sfinților, fiindcă din toate acestea izvorăște puterea mântuitoare, de viață dătătoare și plină de har a Prea Sfintei Născătoare de Dumnezeu, care îi călăuzește și îi conduce dintr-o nevoință într-alta, dintr-o virtute în alta, de la biruința asupra păcatului la biruința asupra morții, de la biruința asupra morții la biruința asupra diavolului, aducându-i la bucuria duhovnicească, dincolo de care nu mai există nici întristare, nici suspin³, ci mai degrabă totul este doar *bucurie și pace în Duhul Sfânt* (Rom. 14, 17), bucurie și pace care provin din biruința dobândită asupra tuturor păcatelor, patimilor, morții și asupra tuturor duhurilor rele.

Și toate acestea, fără îndoială, reprezintă o mărturie vie și practică a sfintei dogme referitoare la Prea Sfânta Născătoare de Dumnezeu care este cu adevărat „mai cinstită decât heruvimii și mai mărită fără de asemănare decât serafimii”, sfântă dogmă pe care sfinții, prin credință, o poartă în inimile lor și

³ Cf. 1 Cor. 12: 27, 12-14; 10, 17; Rom. 12, 5; Efes. 3, 6 (n.tr.).

prin care ei viețuiesc cu o dragoste fierbinte.

Și iarăși, dacă dorești una, două sau mii de dovezi incontestabile ale naturii celei de viață dătătoare a Atotcinstitei Cruci a Domnului, și odată cu ea o confirmare experimentală a prea adevăratei sfinte dogme a mântuitoarei morți a Mântuitorului pe Cruce, atunci pornește la drum cu credință, precum toți sfinții laolaltă; puterea Crucii este arma atotbiruitoare cu care ei îi înving pe toți vrăjmașii văzuți și nevăzuți ai mântuirii lor.

Mai mult, vei vedea Crucea în întreaga lor ființă: în sufletul lor, în inima lor, în conștiința, mintea, voința și trupul lor și, în fiecare dintre ei, vei afla un izvor nesecat de putere mântuitoare și atotsfințitoare care negreșit îi conduce din desăvârșire în desăvârșire și din bucurie în bucurie, până când, în cele din urmă, aceasta îi conduce în veșnica Împărăție a Cerurilor, acolo unde se află neîncetata bucurie a celor ce prăznuiesc, în infinita desfătare a celor ce văd frumusețea de negrăit a chipului Celui

Atotsfânt al Domnului nostru Iisus Hristos.

Dar nu numai dogmele mai sus pomenite sunt experiate de Viețile Sfinților, ci toate celelalte sfinte dogme: ale Bisericii, ale harului, ale Sfintelor Taine, ale sfintelor virtuți, a omului, a păcatului, a sfintelor moaște, a sfintelor icoane, a vieții de dincolo de mormânt și a oricărui alt lucru ce constituie economia divino-umană a mântuirii. Da, Viețile Sfinților reprezintă dogmatica experimentală, experiată prin viața sfântă a sfinților lui Dumnezeu. În plus, Viețile Sfinților cuprind în ele însele etica ortodoxă în deplinătatea sa, moralitatea ortodoxă în deplina strălucire a sublimității sale divino-umane și a naturii sale nemuritoare, de viață dătătoare.

În ele este arătat și dovedit, într-un mod absolut convingător, faptul că Sfintele Taine reprezintă izvorul sfintelor virtuți; faptul că sfintele virtuți sunt rodul Sfintelor Taine, fiind născute din ele; acestea se dezvoltă cu ajutorul lor, sunt hrănite de ele, devin nemuritoare prin ele, viețuiesc veșnic prin ele. Toate legile morale divine își au izvorul

în Sfintele Taine și sunt împlinite prin sfintele virtuți. Din acest motiv, viețile sfinților sunt într-adevăr etică aplicată, trăită. De fapt, viețile sfinților dovedesc fără tăgadă faptul că etica nu este altceva decât Dogmatică aplicată. Întreaga viață a sfinților constă din Sfintele Taine și sfintele virtuți, iar acestea sunt daruri ale Sfântului Duh, Care plinește toate în toți (1 Cor. 12, 4-6-11).

Și ce altceva sunt viețile sfinților decât singura știință pedagogică ortodoxă, fiindcă în ele, într-un număr nesfârșit de căi evanghelice, care sunt pe deplin folosite prin experiența multor secole de creștinism, se arată felul în care personalitatea umană desăvârșită, omul complet, ideal, este format și modelat, și se arată de asemenea modul în care, cu ajutorul Sfintelor Taine și al sfintelor virtuți, în cadrul Bisericii lui Hristos el crește până la „starea bărbatului desăvârșit, la măsura vârstei deplinătății lui Hristos”.

Iar aceasta este cu adevărat idealul pedagogic al Evangheliei, singurul ideal pedagogic demn de o ființă făcută după chipul lui Dumnezeu, așa cum este o-

mul, și care este afirmat de Evanghelia Domnului nostru Iisus Hristos, iar mai apoi împlinit în Sfinții Apostoli și în ceilalți sfinți ai lui Dumnezeu.

În același timp, fără Dumnezeu-Omul Hristos și în afara Sa, cu orice alt ideal pedagogic, omul rămâne pentru totdeauna o ființă incompletă, o biată ființă nenorocită, care merită toate lacrimile din lume. Dacă vreți, Viețile Sfinților sunt un fel de Enciclopedie Ortodoxă. În ele poate fi aflat tot ceea ce este necesar pentru sufletul care înfometează și însetează după credincioșia veșnică și adevărul veșnic în această viață, și care înfometează și însetează după nemurirea divină și viața veșnică. Dacă credința este cea de care ai nevoie, acolo o vei afla din abundență, iar tu îți vei hrăni sufletul cu hrană care nu-l va mai înfometa niciodată. Dacă ai nevoie de dragoste, adevăr, credincioșie, nădejde, umilință, smerenie, pocăință, rugăciune sau oricare altă virtute sau nevoință, în ele, în Viețile Sfinților, vei afla un număr infinit de sfinți dascăli pentru orice fel de nevoință ascetică și vei do-

bândi ajutor haric pentru orice fel de virtute.

Dacă pătimești pentru credința ta în Hristos, Viețile Sfinților te vor mângâia și te vor încuraja, făcându-te îndrăzneț și dându-ți aripi, iar necazurile ți se vor preschimba în bucurie. Dacă te afli cumva în vreo ispită, Viețile Sfinților te vor ajuta s-o birui și acum și totdeauna.

Dacă ești primejduit de vrăjmașii nevăzuți ai mântuirii, Viețile Sfinților te vor înarma cu „toate armele lui Dumnezeu”⁴, iar tu îi vei zdrobi pe toți, acum și pururea și pe tot parcursul vieții tale. Dacă te afli în mijlocul vrăjmașilor și persecutorilor văzuți ai Bisericii lui Hristos, Viețile Sfinților îți vor oferi curajul și tăria de mărturisitor, și atunci Îl vei mărturisi fără teamă pe Unul adevăratul Dumnezeu și Domn Iisus Hristos, pretutindeni, și cu îndrăzneală vei rămâne neclintit pe meterezele adevărului Evangheliilor Sale până la moarte și te vei simți mai tare ca moartea și decât toți vrăjmașii cei văzuți ai lui Hristos;

⁴ Cf. Efes. 6, 11, 13 (n.tr.).

și, fiind torturat pentru Hristos, vei striga cu bucurie numele Său Cel Atotsfânt, simțind din toată inima că viața ta este în ceruri, ascunsă cu Hristos în Dumnezeu, cu totul deasupra morții⁵.

⁵ 21. Cf. Col. 3, 3.

Viața Părintelui Ioan Guțu de la Colciu

Părintele Ioan Guțu s-a născut în satul Popești din Soroca, în Basarabia, în anul 1906, într-o familie credincioasă. A primit la botez numele Gheorghe. Părinții lui, Andrei și Achilina, au avut șapte copii, dar cinci dintre ei au murit la vârste fragede. Au rămas în viață doar Gheorghe și o soră pe nume Olga. Despre copilăria lui nu se știe prea multe lucruri. Gheorghe a făcut cele patru clase la școala din satul natal. Prefera să pască oile în loc să se joace cu copiii de vârsta lui. Era iubitor de liniște și de singurătate. Iubea animalele și avea mare grijă mai ales de cele rănite.

Pentru că părinții săi erau iubitori de oaspeți, în casa lor se opreau monahi care mergeau sau se întorceau de la Sfântul Munte Athos. Când Gheorghe avea șaisprezece ani, monahii aghioriți au trecut iar pe la casa lor, și atunci părinții săi i-au propus să meargă împreună cu aceștia într-un pelerinaj la Sfântul Munte, dar el a refuzat.

După alți trei ani, părinții aghioriți au ajuns din nou în satul lui. Atunci, după ce a avut o discuție cu tatăl său despre viața monahală, tânărul a plecat pe ascuns spre Sfântul Munte, însoțindu-i pe călugări.

În perioada respectivă, în Sfântul Munte Athos se obținea greu permis de intrare, așa că tânărul Gheorghe a fost nevoit să meargă acolo ilegal. Un monah grec l-a ascuns, pur și simplu, sub rasa sa, pentru a putea intra pe corabie fără a fi văzut de autorități. Dumnezeu l-a păzit și a ajuns cu bine în Grădina Maicii Domnului.

S-a dus direct la Chilia Sfântului Proroc Ioan Botezătorul din Schitul Colciu, care aparține de Mănăstirea Vato-ped, și a ucenicit lângă Preacuviosul Părinte Ilie Hulpe, un duhovnic iscusit, la care se spovedea o mulțime mare de fii duhovnicești, români, greci, ruși, bulgari și sârbi.

La un an după sosirea lui Gheorghe la Schitul Colciu, tatăl său, Andrei, a aflat că fiul său este la Sfântul Munte și a mers după el, ca să îl convingă să se întoarcă în țară. A făcut drumul cu mari

eforturi, pentru că a trebuit să-și vândă boii și o țarină pentru a face rost de banii de călătorie.

Dar Gheorghe nu a s-a lăsat înduplecat de insistențele tatălui său. Așa că tatăl a cedat și, făcând o danie pentru schit, i-a spus fiului său: „Îngrijește-te să mori aici.”

După doi ani de ucenicie, tânărul Gheorghe a fost călugărit, primind numele Sfântului Ioan Botezătorul, ocrotitorul Chiliei în care viețuia. Făcea orice ascultare fără să se lenevească sau să se tulbure. Părintele Ilie Hulpe a trecut la Domnul în anul 1928. După el a urmat la stăreție părintele Eftimie, un părinte basarabean, practicant al rugăciunii lui Iisus și iubitor de nevoință. Acesta i-a dat ascultare părintelui Ioan să primească hirotonia într-un preot. După hirotonie, părintele Ioan și-a înmulțit nevoințele. Părintele Eftimie era bolnav când a ajuns la conducerea chiliei, așa că nu după mulți ani a trecut și el la Domnul. Stareț a ajuns schimonahul Gherasim, dar și acesta a trecut la cele veșnice nu după multă vreme, iar ob-

ștea a rămas fără un povățuitor duhovnicesc.

Din anul 1951, părintele Ioan a rămas singur la Chilia Sfântului Ioan, pentru că nu a vrut să preia conducerea ei, iar ceilalți frați au plecat în alte părți, căutându-și un stareț. Atunci a început o perioadă foarte grea pentru părintele Ioan, care până în anul 1990 a trăit singur la Chilia Sfântului Botezător. Au mai încercat unii frați să trăiască alături de el, dar nu au reușit, pentru că părintele Ioan era un iubitor al sfintelor slujbe și al tipicului, și râvna sa nu era înțeleasă de cei care voiau să ducă o viață lesnicioasă.

În această perioadă el găsea sprijin doar la părintele Dionise Ignat, care trăia la Chilia Sfântului Mare Mucenic Gheorghe de la Schitul Colciu.

Părintele Ioan s-a bucurat mult când a putut merge într-un pelerinaj la Ierusalim de Sfintele Paști, în anul 1956. Ajungând la Golgota, s-a rugat lui Dumnezeu să îi dea puterea de a merge pe calea nevoițelor până la sfârșitul vieții sale.

Părintele Ioan a iubit nevoința înstrăinării. A trăit ca un pelerin în această lume și scopul vieții sale a fost, așa cum mărturisea, dobândirea raiului. El ținea nevoința tăcerii. Nu încerca să îi convingă pe alții prin sfaturi multe, ci prin pilda vieții sale. Ducea o viață foarte simplă, trăind într-o chilie sărăcicioasă, în care avea câteva cărți duhovnicești.

Unui monah grec care i-a cerut sfatul i-a spus: „Dacă nu poți trage folos din tăcerea mea, atunci nici din cuvântul meu nu vei trage folos”. Și spunea lucrul acesta cu toată simplitatea. Unui alt monah care i-a cerut sfatul i-a spus: „Eu sunt un om simplu și nu am cuvinte de folos. Cer și eu de la alții mai sporți sfat și povățuire duhovnicească. Dar, dacă vom împlini făgăduințele călugărești și vom săvârși călătoria vieții așa cum am început-o, să avem nădejde de mântuire!”

Părintele Ioan era sporit în rugăciune și nevoință. Ajunsese să doarmă doar trei ore pe noapte, stând pe un scaunel. A mărturisit că, dacă într-o noapte ar fi renunțat să privegheze, ar fi fost

muncit de diavoli. Din chilia lui se auzeau uneori certurile lui cu diavolii, dar nu voia să vorbească deschis despre lupta pe care o ducea cu puterile întunericului.

Ca duhovnic, pe cât era de aspru cu sine însuși, pe atât era de atent cu fiii săi duhovnicești, dând fiecăruia canoane pe măsură. Le spunea monahilor să rabde pentru că, deși în Sfântul Munte ispitele sunt mai mari, și ajutorul lui Dumnezeu și al Maicii Domnului este mai mare. Îi sfătuia să facă ascultare fără să cârtească și să își facă canonul fără să se lenevească.

Părintele Ioan a strălucit în virtuți, purtând crucea răbdării. A fost, cu adevărat, un nou Iov, care a trecut prin suferințe de tot felul. Părintele a spus că „numai cel ce rabdă știe să iubească”, și a întărit acest lucru prin pilda vieții sale.

A răbdat multe boli și dureri fără să cârtească. A fost bolnav de tuberculoză și a avut nevoie un tratament îndelungat.

Odată, mergând să culeagă lemne, s-a lovit la spate de o piatră și a rămas

paralizat. A fost găsit în comă de un monah care l-a dus la spital, unde a stat o lună cu coloana vertebrală în ghips. Acolo a fost vizitat de un părinte, căruia i-a spus cu smerenie: „Vezi, certând m-a certat Domnul, dar morții nu m-a dat, pentru că nu vrea moartea păcătosului!” Vizitatorul l-a întrebat, surprins: „Sfinția voastră aveți păcate?” „Ce, crezi că eu nu greșesc?”, i-a răspuns părintele Ioan.

Spre sfârșitul vieții a avut dureri groaznice, pentru că intestinul gros i s-a rupt și îi ieșea afară. Dar a refuzat operația, preferând să rabde durerile, lucru de neînțeles pentru medicul care îl consultase.

Cea mai îndelungată pătimire i-a provocat-o boala pe care o avea la picioare. În ultima parte a vieții, din pricina privegherilor îndelungate, picioarele i se umflau, îi sângerau și îi puroiau. Dar aceste chinuri nu îl puteau opri să se nevoiască.

Totuși, fiind cu picioarele bolnave, cu intestinul ieșit în afară, cu coloana vertebrală strâmbă, părintele se ostenea și cu munca de zi cu zi. Când trebuiau

culese măslinile, îl trimitea pe ucenicul său să scuture măslinii. Apoi mergea să culeagă măslinile stând în genunchi, sprijinindu-se de mâini.

Părintele Ioan îi răbda și pe cei care îl disprețuiau sau îi vorbeau urât. Unii începători în viața monahală au trecut pe la chilia lui, dar nu au rezistat acolo, pentru că părintele ținea o rânduială aspră. Părintele a fost chiar bătut din această pricină, dar nu s-a mâniat.

Părintele Ioan iubea mult predaniile Sfinților Părinți, dogmele și canoanele Sfintelor Sinoade. Era conștient că duhul rătăcirilor și înnoirilor făcea din ce în ce mai mult rău Bisericii.

Preacuviosul părinte Ioan încerca să își rânduiască viața după învățăturile sfinților. Iubea cărțile duhovnicești și mai ales cuvintele Sfântului Ioan Iacob Hozevitul. Fiind milostiv, cu o parte din banii pe care îi obținea vânzând o parte din peștele pe care îl pescuia ajuta câteva familii sărace din Tesalonic. Dar sprijinea și tipărirea unei reviste ortodoxe, înțelegând importanța acestei lucrări.

Pentru viețuirea sa, Dumnezeu l-a împodobit cu multe harisme. Uneori răspundea la întrebările pe care voiau să i le pună alți părinți înainte ca întrebările să fie rostite. Unui frate de la Mănăstirea Vatoped i-a spus la plecare: „Drum bun, părinte Atanasie.” Când fratele voia să îi spună că nu fusese călugărit, bătrânul i-a spus: „Nu este după voia ta, ci după cum Îi place Domnului să ți se întâmple.” După cinci zile, fratele a fost călugărit, devenind monahul Atanasie.

În anul 1969 părintele Ioan s-a întâlnit la Tesalonic cu sora sa, Olga, care venise împreună cu soțul ei și cu fiica lor. Părintele Ioan a venit în România o singură dată, în anul 1972, pentru a-și revedea rudele. În anul 1975 nepotul său, Mihai, a venit pentru prima dată în Sfântul Munte. În anul 1981 s-a întors, pentru a-și vedea din nou unchiul. În anul 1996 Mihai a mers în Grecia, dar nu își propusese să ajungă în Athos. Totuși, din rânduiala lui Dumnezeu a reușit să meargă acolo, ajungând și la Schitul Colciu, spre bucuria părintelui Ioan. În zilele de dinainte de a trece la

Domnul acesta spusese că nu va muri până nu își va revedea nepotul. Cuvintele sale s-au adevărit.

Pe 5 decembrie 1996, după ce a fost spovedit de părintele Dionisie cel orb de la Colciu, părintele Ioan a trecut la Domnul. Deși în ziua morții sale nu mai putea vorbi, mintea îi era limpede. La înmormântarea sa au slujit șapte preoți și doi diaconi, protos fiind părintele Efrem, starețul Mănăstirii Vatoped, de care aparține Schitul Colciu.

Înainte de a fi înmormântat, din trupul său a izvorât bună-mireasmă. Această mireasmă s-a simțit și după dezgroparea sfintelor sale moaște.

Dumnezeu a rânduit ca sfintele sale moaște să fie împărțite în multe locuri, în România, în Sfântul Munte Athos, în Basarabia și în alte părți ale lumii.

Dumnezeu i-a dat robului Său darul tămăduirilor și al facerii de minuni. Dar viața sa a fost o minune continuă, prin care Dumnezeu ne arată o nouă pildă de adevărată jertfelnicie. Părintele Ioan Guțu a fost o icoană vie de nevoință, de răbdare și rugăciune.

Să dea Domnul să avem și noi parte de binecuvântarea și de rugăciunile lui. Amin.

Nota autorului

În limba română primele date biografice despre părintele Ioan Guțu au apărut în articolul Micul Pateric de la Colciu, tipărit în loc de prefață a volumului Ne vorbesc părinți athoniți – Avva Dionisie de la Colciu și Avva Iulian de la Prodromu, pe care l-am publicat împreună cu teologul Marian Maricarul la Editura Egumenița, Galați, 2003.

Mai multe date biografice am preluat însă din volumul Ieroschimonașul Ioan – O viață dăruită lui Hristos, scris de monașul Nicodim, apărut tot la Editura Egumenița, Galați, 2013.

Cartea părintelui Nicodim de la Mănăstirea Sihăstria Putnei a fost sursa principală de informare pentru realizarea materialelor din această carte. De aceea, părintele Nicodim a fost, implicit, prin munca sa, coautor al acestei cărți.

Îi mulțumesc pentru munca depusă și pentru faptul că mi-a trimis în format electronic icoana care a fost pusă pe coperta acestei cărți. (Icoana a fost pictată de monahul Filothei Chiriac de la Mănăstirea Sihăstria Putnei în anul 2012.)

„Am căpătat îndrăzneală înaintea lui Dumnezeu”

*Cuvânt la pomenirea Preacuviosului
Părinte Ioan Guțu*

„Minunat este Dumnezeu întru sfinții Lui, Dumnezeu lui Israel”, ne spune psalmistul David. Da, minunat este, și noi ne bucurăm că, văzându-i pe sfinții Săi, vedem lucrarea Domnului în viețile lor. De fapt, cunoscându-i pe sfinți, Îl cunoaștem pe Dumnezeu, Cel ce i-a proslăvit.

Secolul XX a fost o perioadă de mari frământări, de războaie, de conflicte politice, dar a fost și o perioadă de înflorire duhovnicească. Mulți sfinți, cunoscuți și necunoscuți, a rodit Biserica lui Hristos în această perioadă. O parte dintre ei au intrat deja în Sinaxare, iar ceilalți sunt pomeniți în Duminica tuturor sfinților. Dintre aceștia, unii vor fi canonizați, mai devreme sau mai târziu, alții nu vor fi canonizați niciodată. Dar asta nu înseamnă că au fost mai puțin sfinți decât ceilalți.

Unii ați auzit poate de pustnicii nevăzuți aghioriți, care se arată doar unor anumite persoane, iar pentru ceilalți sunt nevăzuți. Este ieșită din comun măsura nevoinței lor. Dar Sfântul Paisie Aghioritul spunea că la Muntele Athos au trăit sfinți mai mari decât pustnicii nevăzuți, însă, pentru că au trăit în umilință și smerenie, iar sfințenia nu are clopoței, ceilalți nu le-au înțeles sfințenia. Așa cum, la Russikon, puțini părinți înțeleseră măsura viețuirii Sfântului Siluan și puțini îi apreciau sfaturile la justa lor valoare. Sfântul Sofronie de la Essex a fost una dintre puținele excepții. Și, hrănindu-se cu pilda și cu învățăturile Sfântului Siluan, a ajuns el însuși la sfințenie.

Un alt mare cuvios aghiorit din secolul XX este Preacuviosul Părinte Ioan Guțu de la Schitul Colciu. Chiar dacă încă nu a intrat în soborul sfinților canonizați de Biserică, ar fi de ajuns să afle cineva viața și pătimirile sale și, dacă până la sfârșitul vieții sale s-ar ghida în viața duhovnicească doar după ele, ar ajunge la mari măsuri duhovnicești. Părintele Ioan a fost un vas ales al sfințe-

niei, al mucenicieii fără de sânge, al ascultării, al nevoinței, al răbdării bolilor și al smereniei.

Starețul Efrem Vatopedinul spunea despre Preacuviosul Părinte Ioan că „viața lui duhovnicească trebuie vestită cu glas tare, de pe acoperișurile caselor, cu nădejdea că lumina chipului său ne va mișca inima împietrită de atâta părere de sine, aducându-ne lacrimile bucuriei întâlnirii cu un om sfânt”.

Dacă veți citi viața sa, scrisă de monahul Nicodim de la Sihăstria Putnei, veți afla acolo un urmaș al cuvioșilor din Patericul egiptean. Un părinte aghiorit povestea că odată a văzut cum îi curgea puroi dintr-un picior: „În picioare purta o pereche de adidași vechi, rupți și decolorați. Uitându-mă la picioarele lui, am văzut că adidașii nu erau legați, din cauză că picioarele lui erau umflate, iar din piciorul drept ieșea un fel de lichid. Am întrebat ce este și mi-a spus că din picior curge puroi, pentru că i s-au spart venele. Se vedea că, atunci când călca cu piciorul, poadeaua rămânea umedă: adidasul era spart în talpă.” Totuși, având boli și du-

rerii de tot felul, părintele Ioan nu cărtea, ci își găsea alinarea în rugăciuni și nevoințe.

Părintele era întristat de faptul că până și în Sfântul Munte Athos încetul cu încetul se pierdea duhul de nevoință al cuvioșilor din vechime. El încerca să păstreze acest duh, oricât i-ar fi fost de greu. A dus mai departe predania duhovnicească pe care o primise, continuând tradiția ascetică aghiorită. Scopul vieții părintelui Ioan era câștigarea raiului: „Dacă am pierdut raiul, am pierdut totul”, spunea el. Și toată viața s-a străduit să dobândească raiul.

Când a fost întrebat de un pelerin: „Ce crezi, părinte, că ai agonisit în cei șaptezeci de ani de rugăciune la Athos?”, a răspuns: „Am căpătat îndrăzneală înaintea lui Dumnezeu.” Unii monahi ar fi putut da un astfel de răspuns având mândrie în sufletele lor, dar părintele a răspuns cu smerenie, vrând să întărească faptul că Hristos îi răsplătește pe robii Săi. Când a auzit acest răspuns, ucenicul său de chilie i-a spus: „Roagă-te, cuvioase, lui Dumnezeu, căci ai căpătat trecere înaintea Lui, să ne tri-

mită izvor mai aproape de chilie, ca să nu mai cărăm apa din vale.” Cererea nu fusese făcută cu evlavie, așa că bătrânul nu a răspuns nimic. Dar, după o vreme, pentru rugăciunile părintelui Ioan Dumnezeu a făcut să izvorască un izvor nu departe de chilie. Și prin această minune a întărit faptul că robul Său avea îndrăzneală înaintea Sa. Această îndrăzneală era o manifestare a evlaviei, nu era o îndrăzneală lumească, amestecată cu mândria.

Dumnezeu l-a întărit cu harul Său pe părintele Ioan și darurile lui s-au putut vedea încă din timpul vieții sale. De multe ori răspundea întrebărilor pe care voiau să i le pună alții, înainte ca întrebările să fie rostite.

Cu două luni înainte de a trece la Domnul i-a spus ucenicului când va muri. Mai mult, Dumnezeu îi descoperise că nepotul său, Mihai, va mai veni odată să îl vadă înainte de aceasta. Și așa a fost.

Din când în când, părintele Dionisie Ignat îl trimitea pe ucenicul său, părintele Dionisie cel tânăr, la bătrânul Ioan. Odată, părintele Ioan a trimis prin

ucenic un bilet pe care scria în limba greacă: „Părinte Dionisie, vom cânta foarte curând: «Axios, Axios, Axios»”. Adică „vrednic este”, cum se spune la slujba hirotoniei. Primind biletul și neînțelegând despre ce vorbea părintele Ioan, părintele Dionisie a spus: „Măi, măi, ce mai aiurează bătrânul Ioan”. Dar când, după scurtă vreme, a fost hirotonit părintele Dionisie cel tânăr, și-a dat seama că starețul scrisese biletul luminat de Dumnezeu prin darul înainte-vederii.

După o viață bineplăcută Domnului, pe 5 decembrie 1996 părintele Ioan a trecut la Domnul. Ucenicul său plecase la privegherea pentru Sfântul Nicolae și, când s-a întors, nu l-a mai prins în viață.

Trupul părintelui a început să izvorască bunămireasmă, pentru a adeveri că Dumnezeu Îl primise la El pe robul Său. Un părinte care a participat la slujba de înmormântare a mărturisit că simțise și el această mireasmă: „Am mers și eu, am sărutat icoana, crucea și, când am sărutat crucea cusută pe camilafca de pe frunte, am simțit o adiere

de vânt, cu un miros de nard foarte frumos, nemaîntâlnit, care mi-a umplut nările și mi-a trecut peste față, deși fața părintelui era acoperită, iar în paraclis nu se simțea niciun miros deosebit, afară de cel de tămâie.”

Această mireasmă s-a simțit și în anul 2004, la dezgroparea care a avut loc după șapte ani de la adormirea cuviosului, când s-a văzut că sfintele sale moaște erau galbene la culoare, așa cum sunt moaștele sfinților.

Din rânduiala lui Dumnezeu, o parte din sfintele moaște ale Cuviosului stareț Ioan s-au împărțit și au ajuns în multe locuri, și în Sfântul Munte Athos, dar și pe pământul românesc. Așa că există mai multe mărturii despre minunile care s-au făcut cu ele. De mai multe ori, din ele a izvorât bunămireasmă, așa cum s-a simțit și la înmormântarea părintelui. Au izvorât chiar mir, pentru ca oamenii să înțeleagă că părintele e sfânt, că Dumnezeu i-a răsplătit nevointele ca unui rob al Său preaales.

O minune care ne arată că părintele a biruit moartea și este viu a fost relatată de monahul Nicodim, biograful Cu-

viosului Ioan: „O întâmplare cu totul minunată s-a petrecut unui părinte român, aflat în vizită în Sfântul Munte, în anul 2007. Părintele dorea din tot sufletul să se închine la mormântul starețului Ioan, la care avea deosebită evlavie și despre care aflate că trecuse la Domnul încă din 1996. Urmându-și dorința, și ajungând ziua în amiaza mare la Colciu, la mormântul starețului, pentru a se închina, a văzut că lângă mormânt stătea un bătrânel cu chipul blând și senin. Părintele român îl întreabă pe bătrân:

- Da' mata cine ești?

- Eu sunt Ioan Guțu, la mormântul căruia ai venit dumneata să te închini.

Părintele rămâne uimit și îi spune:

- Cum, sfinția ta ești viu?! Fiindcă toți știu că ai murit demult și te pomenesc la slujbele de adormiți.

- Chiar dacă am murit, să știi mata că am rămas tot viu.

După acest scurt dialog, părintele nostru ia binecuvântarea starețului, îi sărută mâna și pleacă cu o bucurie duhovnicească de care nu mai avusese parte până atunci.”

Mărturii asemănătoare, despre faptul că robii lui Dumnezeu sunt vii și după moarte, găsim și despre alți sfinți. În condacul al treilea al acatistului Sfântului Vasile al Ostrogului, izbăvitorul de frică și de atacuri de panică, citim: „Nădăjduind în ajutorul tău, preoteasa i-a cerut părintelui Iovan să aducă la mănăstirea ta o mică ofrandă, însă acela i-a răspuns: «Lasă acele oseminte moarte să se odihnească în pace în peștera lor din Ostrog! Către cei vii ar trebui să te întorci, ca să-i ajuți!». Dar tu te-ai arătat lui în vedenie și l-ai muștrat, spunându-i: «Sunt viu, nu mort, precum crezi! Și nu fi necredincios, ci credincios!»” Prin această arătare minunată, Sfântul Vasile al Ostrogului i-a schimbat viața părintelui Iovan.

La două luni după ce a trecut la Domnul, Sfântul Ioan Maximovici, arhiepiscopul de San Francisco, i s-a arătat în vis unei femei evlavioase, directoarea unui orfelinat de care sfântul avea grijă, și i-a spus: „Spune lumii că, deși am murit, sunt viu!” În vis femeia a văzut cum o mulțime de oameni ieșea din catedrală cu moaștele Sfântului

Ioan, iar sfântul s-a ridicat din raclă și a început să îi binecuvânteze. Prin această arătare minunată a Sfântului Ioan Maximovici în visul femeii, ca și prin arătarea Preacuviosului Părinte Ioan la mormântul său, Dumnezeu arată că pe robii Săi moartea nu îi atinge. Ei ne vorbesc despre viața veșnică

Se cuvine să menționăm și alte minuni pe care le-a așternut în scris biograful părintelui Ioan, părintele Nicodim de la Sihăstria Putnei: „O doamnă din Iași, în vârstă de 40 de ani, în anul 2009, suferea de un chist ovarian, care, după operație, s-a dovedit a fi de natură canceroasă. Tristă și deprimată, nu mai putea dormi noaptea, gândindu-se neîncetat la boala ei. Ajunsesse într-o depresie de care cu greu mai putea scăpa. O prietenă de-a ei, văzându-i suferința și dorind să o ajute, îi dăruiește, smerită, cu împrumut, pentru două săptămâni, o răcliță cu o părticică din osemințele fericitului stareț, precum și acatistul alcătuit de monahi cu evlavie, în cinstea lui, însoțit de un scurt istoric al vieții părintelui Ioan.

Din clipa aceea, ne-a mărturisit doamna, a simțit o pace și o bucurie de nedescris, simțindu-se ocrotită de o persoană nevăzută, care o ajuta și o încuraja în suferința ei. De acum, putea dormi liniștită toată noaptea, depresia dispărându-i cu totul, fiind înlocuită de o stare de încredere: simțea că poate merge mai departe cu curaj. A simțit îndemnul și apoi chiar nevoia de se ruga mai mult. După două săptămâni, a înapoiat răclița și, în scurt timp, au reapărut simptomele de mai înainte. Bineînțeles, a primit înapoi răclița și, odată cu ea, nu numai că și-a revenit, dar toate semnele unei însănătoșiri depline și-au făcut apariția. Deși începuse serviciul, ceea ce însemna o suprasolicitare, totuși, analizele au ieșit bune, încât nu a mai fost nevoie de tratament medicamentos sau de vreo altă intervenție chirurgicală. Pentru ea, starețul a rămas în inima și în mintea ei «Sfântul Părinte Ioan», așa cum îl și numește față de apropiatii ei, precum și la rugăciunile pe care continuă să le spună cu încredere.

O astfel de răcliță a stat și la capul nepotului părintelui Ioan, Mihai, în

2007, când, după 5 ani, revine un cancer abdominal. Stă 43 de zile la reanimare, inconștient, numai cu aparate, timp în care au loc cele 7 operații grele, toate reușite, fiecare intervenită într-un moment de grea cumpănă. Părintele și-a ajutat nepotul iubit, al cărui caz, cu totul deosebit, se poate regăsi în documentele spitalului. Mihai a mai avut parte de un răgaz de 2 ani de viață și de iertare de la Dumnezeu.

Un credincios din București, pe nume Paul Bălan, a primit în dar, acum câțiva ani, de la un monah, o cruciuliță de lemn, în care erau puse, într-un mic sălaș, părticele din osemintele cuviosului stareț. De îndată ce le-a primit cu mare bucurie, acesta a simțit o pace și liniște în inima lui, încât durerea pe care o avea în suflet mai înainte s-a risipit ca fumul. La puțină vreme după aceea, tatăl unui bun prieten de-al său, preot la Spitalul Militar din București, s-a internat în acel spital și urma să fie operat de cancer la stomac, șansele lui de viață fiind minime, deoarece era înaintat în vârstă. Preotul, după ce a trimis mai multe pomelnice la diferite mănăs-

tiri, schituri și biserici pentru reușita la operația la care urma să fie supus tatăl său, i-a cerut prietenului său acea cruce cu osemintele starețului Ioan, pentru a o pune la gâtul tatălui său pe parcursul operației. Aceasta a avut loc la alt spital și a durat 5 ore. I-a fost extras tot stomacul și i s-a făcut un stomac mult mai mic, dintr-o porțiune de intestin. Dar, lucru nemaîntâlnit, niciunul dintre ganglioni nu fusese atins de tumoarea canceroasă. Sunt peste 4 ani de la operație și bătrânul se simte bine, stomacul nu-l supără, deși alte boli ale bătrâneții și-au făcut apariția.

Același creștin a dăruit crucea respectivă fiicei lui, care avea să fie operată de nodul la sân. S-a dovedit, încă o dată, puterea dumnezeiască ce a lucrat prin osemintele fericitului stareț. Fata s-a vindecat la scurtă vreme după operație. Soția sa a suferit și ea o intervenție chirurgicală, fiind operată de fibrom uterin. Punându-și la gât crucea, operația a decurs ușor, fără evenimente neplăcute, iar vindecarea s-a produs repede.”

Merită amintită și o altă minune, pentru că din ce în ce mai mulți soți se confruntă cu această problemă. Părintele Ioan s-a rugat pentru o familie din Tesalonic, care de mulți ani nu avea copii. Deși erau înaintați în vârstă, soții au primit de la Dumnezeu o fetiță cu totul deosebită. Când a crescut, se vedea că era atrasă de rugăciune și prefera liniștea în loc să se joace cu ceilalți copii.

Părintele Ioan a făcut și alte minuni, care încă nu au fost scrise și poate că nici nu vor fi scrise, ci vor fi ținute în sufletele lor de cei care le-au trăit. Dar trebuie să mărturisim că una din cele mai mari minuni ale sale a fost răbdarea necazurilor. Noi suntem atrași de minuni spectaculoase, de vindecări care depășesc știința medicilor și de altele asemenea. Dar nu înțelegem ce mare minune este răbdarea necazurilor și a bolilor. Ostenindu-se cu această nevoință, părintele Ioan Guțu a intrat în cetele sfinților.

Am putea spune că și slujba de călugărie a surorii părintelui Ioan, Olga, a fost tot o minune, un rod al rugăciunilor

părintelui Ioan. În tinerețea ei, Olga și-a dorit să îi urmeze fratelui ei pe calea monahală, dar, ascultându-și părinții, a renunțat la dorința ei și s-a măritat. A fost mamă a patru copii, dintre care doi au murit în pruncie. Pe al patrulea copil, o fată, a născut-o după ce familia a fost nevoită să se mute din Basarabia în România. Cele două întâlniri cu părintele Ioan, în anii 1969 și 1972, au aprins în sufletul ei râvna de a spori pe calea rugăciunii și a nevoițelor. Din anul 1984 a început să meargă la slujbe la Mănăstirea Golia din Iași. După ce a rămas văduvă, în anul 1989, a început o viață de nevoiță și mai aspră. A dobândit și darul lacrimilor la rugăciune. Când era întrebată de rudele ei de ce plânge, spunea: „Plâng de bucurie, mamă, și Îi mulțumesc lui Dumnezeu, că-I tare bun.”

Drumul ei spre mănăstire a fost lent, dar binecuvântat. În anul 2008 a fost călugărită, primind numele Sfântului Onufrie de la Vorona. Privind superficial, am putea spune că nu a fost aproape nimic ieșit din comun în acest traseu biografic. Dar Dumnezeu Și-a

arătat prezența în chip minunat. Cu douăzeci de ani în urmă, ea începuse să audă din ce în ce mai slab. Dar la slujba de călugărie auzul i-a revenit, în chip minunat, spre mirarea și bucuria maicilor, părinților și mirenilor care erau de față. Tot atunci, i-au revenit puterile fizice, deși era în vârstă de nouăzeci de ani. Deși până atunci fusese slăbită, din cauza vârstei înaintate, după călugărie a putut chiar să meargă într-un pelerinaj la mănăstirile din Bucovina. A ajuns și la Mănăstirea Sihăstria Voronei, închinându-se la moaștele ocrotitorului ei, Sfântul Onufrie. Se spune că maica Onufria avea multe daruri duhovnicești, dar în mod deosebit darul rugăciunii cu lacrimi de bucurie și de mulțumire.

Maica Onufria a fost nu doar rudenie trupească a Preacuviosului părinte Ioan, ci și rudenie duhovnicească. Văzând cum a lucrat Dumnezeu în viața ei, să râvnim și noi a urma evlaviei sale, să ne rugăm să devenim și noi rude duhovnicești ale părintelui Ioan. Rudenii trupești nu suntem, dar să înțelegem că mai mare decât legătura de sânge este legătura duhovnicească. Și, așa păcătoși

și nevrednici cum suntem, să îl rugăm pe Preacuviosul părinte Ioan să ne fie și nouă povățuitor pe calea mântuirii, așa cum i-a fost Maicii Onufria.

Există în viața familiei părintelui Ioan un moment pe care ne este greu să îl înțelegem. Părinții săi, Andrei și Achilina, erau oameni creștini, virtuoși, iubitori de străini, și îi găzduiau pe părinții basarabeni care treceau prin satul lor când veneau sau plecau la Sfântul Munte Athos. Am putea spune că erau o familie binecuvântată de Dumnezeu. Dar această familie avea să treacă printr-o încercare foarte dură. În anul 1940, România a fost forțată să renunțe la Basarabia din pricina invaziei ruse. Atunci Andrei, fiica sa Olga, ginerele său și nepotulul său Mihai și au fugit în România. Achilina a rămas să aibă grijă de gospodărie, așteptând vremuri mai bune, când soțul ei se putea întoarce acasă cu fiica lor și cu nepotul. Dar, în timpul mării foamete din anul 1945, pentru a i se putea fura un sac de grâu, ea a fost ucisă, tăiată și aruncată în cup-torul de pâine, pentru a se ascunde cri-ma.

În viața părintelui Ioan citim că la aflarea veștii, fiind „zguduit de sfârșitul tragic al mamei sale, părintele a ridicat multe rugăciuni la Dumnezeu”. Un astfel de moment ne arată credința puternică a părintelui. Credința noastră este, de multe ori, slabă. Cum dăm de încercări grele, cârtim, ne îndoim de ajutorul lui Dumnezeu. Inimile noastre se împietresc și nu mai vrem să ne rugăm, fiind paralizați de durere. Într-o astfel de situație limită, cum e cea prin care a trecut părintele Ioan, e oarecum de înțeles și cârtirea, și mâhnirea, și deznădejdea. Numai că un creștin adevărat rezistă altfel. Părintele Ioan ar fi putut să Îl întrebe pe Dumnezeu de ce nu i-a primit rugăciunile pe care le făcuse pentru mama lui în Sfântul Munte Athos, vreme de aproape douăzeci de ani. De ce nu o păzise pe mama lui de acest necaz. Chiar și cuvântul necaz pare prea mic pentru așa o soartă. Dacă așa ceva i s-a putut întâmpla mamei unui părinte cu viață sfântă, am putea crede că oricât ne-am ruga, oricâte pomelnice am trimite pe la toate mănăstirile, cei de aproape ai noștri rămân tot în voia sor-

ții. Numai că nu este așa; un astfel de gând arată doar puțină credință sau chiar necredință. Dacă ar fi avut un astfel de gând, părintele putea ceda în războiul duhovnicesc și de toată osteneala sa s-ar fi ales praful.

Războiul acesta: „De ce, Doamne, de ce?”, îl avem noi, cei cu puțină credință. Oamenii tari în credință știu că nu îi ajută cu nimic să își repete la nesfârșit această întrebare. Sfântul Sofronie Saharov, ucenicul Sfântului Siluan Athonitul, scria într-o scrisoare către o femeie din Cipru care trecuse printr-o grea încercare următoarele: „Sunt cincizeci și șapte de ani de când port rasa călugărească și, pe cât îmi pare, nu am dorit a-mi neglija mântuirea, ci totdeauna cu mare teamă și lacrimi L-am rugat pe Dumnezeu să Se milostivească de mine, să-mi ierte toate păcatele și să nu mă lepede de la așternutul picioarelor Sale.

Am încercat, cred, după puterile mele, să nu nedreptățesc nicio persoană de pe Pământ; mai mult chiar, să-mi dea Dumnezeu bărbăția de a sluji cât mai multor oameni cu puțință, fără să

aștept de la ei nici o plată materialnică sau duhovnicească, ci așteptând doar de la Dumnezeu darul iertării păcatelor mele.

Și totuși, în tot acest răstimp de mai mult de jumătate de veac, nu am cunoscut perioade de pace sau de siguranță, ci totdeauna am simțit în jurul meu amenințări ori cel puțin stări potrivnice. În tot ceea ce încerc să fac, chiar și în cel mai mic lucru, întâlnesc totdeauna piedici de netrecut. Aproape toate porțile lumii acesteia sunt mereu închise pentru mine. Am îmbătrânit și nu am înțeles sensul acestor încercări.

Adică: sunt ele semnul urgiei lui Dumnezeu față de mine, păcătosul, sau altceva se întâmplă? De nenumărate ori L-am rugat pe Dumnezeu să-mi descopere pentru ce merg lucrurile așa, iar Dumnezeu îmi răspunde neconținut cu tăcere.

De aici veți înțelege că nu sunt în măsură să vă dau explicații la dramatica încercare prin care treceți. Dar vă avem totdeauna în rugăciunile noastre, cu durere și dragoste.

Greu este nouă să Îl învinovățim pe Dumnezeu și să ne îndreptăm pe noi înșine, dar iarăși, nu este ușor să facem nici invers, ca prietenii lui Iov, care doreau să se facă apărătorii dreptății lui Dumnezeu, uitând de înfricoșatele chinuri prin care a trecut Iov. Astfel, tace Dumnezeu, tăcem și noi.”

Ca să ajungi la această măsură duhovnicească este nevoie de multă credință. Dar, și prin încercarea pricinuită de moartea mamei sale, ca și prin celelalte necazuri prin care a trecut, părințele Ioan a arătat credință vie, credință adevărată.

Creștinii zilelor noastre s-au învățat să aprecieze duhovnicii căutând mai ales părinți văzători cu duhul, părinți despre care se zice că fac, sau chiar fac, minuni. Dar cine caută un duhovnic smerit? Cine caută un duhovnic răbdător?

Sfântul Ioan Gură de Aur ne spune că „darul de a suferi este mai mare decât darul de a învia morții, pentru că făcând cineva minuni, Îi rămâne dator lui Dumnezeu, pe când, dacă cineva suferă, acestuia Dumnezeu îi rămâne dator”. Prin

răbdarea suferințelor, părintele Ioan de la Colciu s-a arătat mai presus decât mulți părinți din vremea sa, chiar dacă a trăit ascuns sub vălul smereniei.

Sfântul Isaac Sirul spune că „mulți oameni au făcut lucruri minunate, au înviat morți, s-au ostenit să îi aducă pe cei înșelați la calea mântuirii și alte minuni mari. Mulți oameni au fost povățuiți cu ajutorul lor la cunoașterea lui Dumnezeu. Mai târziu, însă, aceștia care au înviat morți au căzut în patimi de ocară, ucigând astfel sufletul lor. Prin aceasta, prin faptele lor păcătoase ce s-au făcut arătate, ei au smintit pe mulți. În realitate, ei erau cei bolnavi și, în loc să se îngrijească de sănătatea lor sufletească, au ieșit în marea lumii acesteia ca să tămăduiască și să mântuiască sufletele altora, pierzându-și astfel nădejdea pe care o aveau în Dumnezeu și sufletele lor.” Cuvântul acesta trebuie să ne pună pe gânduri. Trebuie să îi pună pe gânduri mai ales pe cei care caută mari minuni și duhovnici harismatici. Pentru că se poate să găsească părinți făcători de minuni, dar care, neavând smerenie, să ajungă la căderi grave.

Trebuie să căutăm duhovnici smeriți, duhovnici care să cunoască taina pocăinței, și aceștia sunt cu adevărat doctorii de suflete. Un astfel de duhovnic a fost și părintele Ioan Guțu. Cine caută în viața lui multe minuni, nu va găsi. Dar cine caută pilda unui adevărat rob al lui Hristos va găsi un munte de credință, de virtute, de răbdare, de nevoință.

Părintele Ioan era plin de râvnă pentru cele sfinte. Odată a mărturisit că și-ar fi dorit să prindă vremurile lui Antihrist, pentru a-L mărturisi pe Hristos. A învățat râvna aceasta de la dascălul monahilor, de la Sfântul Antonie cel Mare, care în vremea prigoanelor a vrut să Îl mărturisească pe Hristos, după cum putem citi în viața sa: „Prigoanele au ajuns Biserica lui Dumnezeu, care au venit atunci pe vremea lui Maximian. Și adunându-se sfinții mărturisitori în Alexandria, lăsându-și mănăstirea, le-a urmat și el, zicând: «Să ne ducem și noi ca să ne nevoim, de vom fi chemați, sau să îi privim pe cei care se nevoiesc». Deci avea dorire să Îl mărturisească pe Hristos; de aceea slujea mărturisitorilor și, în

chinuri și în temnițe, el avea multă sânguință spre divan; adică îndemna către sânguință pe ceilalți chemați, care se nevoiau; iar pe cei care mărturiseau, a-i primi și a-i petrece până ce se vor săvârși. Judecătorul, văzând netemerea lui și a celor împreună cu dânsul, cum și sânguința către mărturisire, a poruncit ca nici unul dintre monahi să nu se arate în divan, nici să petreacă în cetate nicidecum. Deci toți ceilalți au socotit să se ascundă în ziua aceea, iar Antonie atât de mult a ținut în seamă porunca, încât chiar și-a spălat haina pe deasupra și a doua zi a stat la un loc înalt și s-a arătat strălucit înaintea ighemonului. Toți se minunau de aceasta, iar ighemonul a văzut, pe când trecea cu rânduiala lui, că el sta fără frică, arătând sânguința creștinilor, și se ruga să mărturisească și el, precum am zis mai înainte. Iar după ce a scăpat de scopul lui, s-a mâhnit căci n-a mărturisit și el; fiindcă Domnul îl păzea, spre folosul nostru și al altora, ca prin pustnicia pe care o învățase din Scripturi să se facă multora dascăl; pentru că numai văzându-i petrecerea lui mulți se sânguiau în a se face râvnitori ai petrece-

rii sale. Deci, slujea mărturisitorilor după obicei și era legat ca împreună cu dâșii să se ostenească în slujbele lor; iar după ce a încetat prigoana și fericitul Petru a mărturisit credința, Antonie s-a întors iarăși la mănăstirea sa. Și era acolo în fiecare zi, mărturisind cu știință și nevoindu-se cu pătimirile credinței, căci se nevoia cu multă pustnicie mai întinsă și postea de-a pururi.”

Deși nu a prins vremurile de prigoană prin care a trecut Sfântul Antonie cel Mare, Preacuviosul Părinte Ioan a arătat aceeași râvnă. Și L-a mărturisit pe Hristos, ani și ani, mergând pe calea muceniei monahale.

Oricum, Sfântul Atanasie cel Mare, care a fost ucenicul și biograful Sfântului Antonie cel Mare, îi învăța pe creștini că nu este bine să se expună martiriului după mintea lor, fiind înfierbântați de o râvnă care vine de la fire, ci doar dacă sunt chemați de Dumnezeu în mod special. Altfel, prin propriile puteri nu pot rezista chinurilor și pot ajunge chiar să se lepede de Hristos. În cazul părintelui Ioan nu a fost vorba de o căutare a prigonirii cu orice chip, ci

doar de o smerită recunoaștere a faptului că Îl iubea atât de mult pe Hristos încât ar fi vrut să pătimească pentru el în vremurile de pe urmă, în strâmtorarea cea mare.

Deocamdată, Preacuviosul Părinte Ioan nu a fost canonizat. Dar, în a doua duminică după Rusalii, când la Sfântul Munte Athos se prăznuiește Soborul sfinților aghioriți, iar în România se prăznuiește Soborul sfinților români, când în Moldova de dincolo de Prut se prăznuiește Soborul tuturor sfinților ocrotitori ai Moldovei și când împreună cu sfinții canonizați sunt prăznuiți și sfinții care nu au fost canonizați încă, precum și cei care nu vor fi canonizați nici până la sfârșitul lumii, părintele Ioan Guțu este prăznuit și el, ca un vas ales al lui Hristos. Nu el are nevoie de canonizare, ci noi avem nevoie să îl putem cinsti în biserici, așa cum se cuvine. Pentru că noi avem nevoie de ajutorul lui, în această lume din ce în ce mai săracă duhovnicește, și trebuie să înțelegem că el vrea cu adevărat să ne vină în ajutor. El o face încă de acum, ajutân-

du-i pe toți cei care îl au la evlavie și care îi cer cu credință ajutorul.

Iată un model de rugăciune, iată câteva fragmente din primul acatist care a fost scris din evlavie către Cuviosul Ioan: „Sfântului Ierarh Nicolae i-a plăcut nevoința ta, Preacuvioase Părinte Ioane, de aceea ai și trecut la Domnul în vremea privegherii sale, iar noi, văzând acest minunat sfârșit, cântăm aceste laude: Bucură-te, că Hristos Domnul ți-a deschis brațele la intrarea întru bucuria Sa. Bucură-te, că nici în timpul cumplitelor boli nu ai lăsat rânduiala rugăciunii. Bucură-te, că ai fost taină pentru toți. Bucură-te, că ne-ai arătat adevărata viețuire călugărească. Bucură-te, Preacuvioase Părinte Ioane, învățătorule al simplității și al smereniei. Minteia noastră omenească nu poate să priceapă nevoințele tale pentru dobândirea vieții cele veșnice. Și pentru ele Dumnezeu, Cel ce vede și cunoaște toate, ți-a făcut cunoscut sfârșitul mai înaintea cu două luni. De aceea și noi cântăm împreună cu tine lui Dumnezeu: Aliluia.”

Fie ca pentru rugăciunile Cuviosului Ioan să ne schimbăm viețile și să mergem pe calea cea îngustă a mântuirii. Amin.

Despre părintele Ioan Guțu, iubitorul de nevoie

Unul dintre cei mai mari părinți duhovnicești care s-au nevoit în Sfântul Munte Athos în secolul XX este starețul Ioan Guțu, de la Chilia Sfântului Ioan Botezătorul din Schitul Colciu. El s-a născut în Basarabia, în satul Popești din Soroca, în anul 1906, și la botez a primit numele Gheorghe. La nouăsprezece ani a plecat la Sfântul Munte Athos. A trăit în Grădina Maicii Domnului în jur de șaptezeci de ani, urcând pe calea desăvârșirii. Viața sa a purtat pecetea rugăciunii, a smereniei și a iubirii de Dumnezeu. Cum spunea el însuși, „mai multă rugăciune, mai multă smerenie și mai multă dragoste de Dumnezeu ne vor conduce cu ușurință spre împărăția cerurilor.” Părintele a adăugat la acestea nevoița, ascultarea și răbdarea. Și așa a ajuns la mari măsuri de sfințenie.

Încă de când s-a suit pe corabia care mergea spre Sfântul Munte, Dumnezeu i-a arătat ajutorul Său. În acea vreme, în anul 1925, se intra greu în

Athos și tânărul Gheorghe nu avea acte ca să intre legal acolo. Dar un monah grec l-a ascuns sub rasa sa și astfel a reușit să se suie pe corabie. Din această întâmplare vedem, pe de o parte, credința tânărului că va reuși să ajungă în Athos, deși nu avea acte, dar vedem și ajutorul Maicii Domnului, care l-a ajutat pe robul ei să ajungă în Grădina sa.

Tânărul Gheorghe a mers direct la Schitul Colciu, care aparține de Mănăstirea Vatopedu. De-a lungul veacurilor, în acest schit au trăit mulți robi ai lui Hristos, și unii dintre ei au ajuns la sfințenie. Cel mai cunoscut este Sfântul Agapie de la Colciu, care a trăit în secolul al XIII-lea. În timpul unei incursiuni a piraților în Sfântul Munte Athos, el a fost luat rob și dus în Magnesia. După doisprezece ani de robie la un stăpân care era musulman, a fost eliberat în chip minunat de Maica Domnului. Când s-a dus la bătrânul său, în Sfântul Munte, acesta l-a mustrat că își părăsise pe ascuns stăpânul, așa că sfântul s-a întors la stăpânul său. Uimit de acest gest, musulmanul și-a luat cei doi fii și a pornit împreună cu Sfântul Agapie spre

Schitul Colciu, vrând să îl cunoască pe bătrân. Atât de tare a fost impresionat de întâlnirea cu el, de ascultarea Sfântului Agapie și mai ales de credința creștină, încât a rămas acolo împreună cu fiii săi. Pentru omul contemporan, ascultarea Sfântului Agapie e ceva absurd. Dar pentru credința Sfântului Agapie ascultarea a lucrat, și trei musulmani au cerut botezul creștin și au rămas să viețuiască în Grădina Maicii Domnului.

La Schitul Colciu au trăit și unii părinți care au pătimit pentru credința lor. După începerea revoluției grecești din anul 1821, o parte dintre călugării aghiorți au intrat în armata de eliberare a Greciei de turci. Răzburarea turcilor a fost cruntă, mulți călugări fiind uciși de turci în Sfântul Munte. La Schitul Colciu, părinții erau legați în saci mari, care erau aruncați de pe vârful Colciu spre mare, ca niște bolovani. Ca să sporească durerile părinților, turcii îi aduceau sus și le dădeau drumul din nou. Dar Dumnezeu, pentru mucenicia acestor călugări, a binecuvântat schitul și mucenicii au devenit ocrotitori cerești ai părinților care s-au nevoit aici după ei.

La Schitul Colciu, părintele Ioan Guțu a dus o viață de aspră nevoință. Ajunsese să doarmă trei ore pe noapte, stând pe un scăunel. Dacă nu făcea priveghere, era atacat de diavoli. Uneori din chilia sa se auzeau certurile lui cu diavolii și diferite zgomote ciudate. Noi, oamenii obișnuiți, știm că există diavoli, dar nu ne luptăm cu ei față către față. Părinții sporțiți în viața duhovnicească, cum a fost părintele Ioan, au dus această luptă în mod direct. Pentru omul contemporan, această luptă e aproape imposibil de înțeles. Pentru că diavolul se ascunde cu pricepere, și cea mai mare biruință a sa este să ne convingă că nu există. Sau, dacă cumva există, el nu are nicio legătură cu noi, nu se intersectează deloc cu viețile noastre.

Părintele Ioan a strălucit în mod deosebit prin virtutea smereniei. Acest lucru s-a văzut mai ales la bătrânețe, când a trecut printr-o încercare grea. Din cauza vârstei înaintate, părintelui i se strâmbase coloana vertebrală și stătea aplecat de spate. Într-o zi, mergând să taie lemne în pădure, s-a lovit de o piatră la coloana vertebrală și a rămas

paralizat. A fost găsit de un alt monah, care l-a dus la spital. Acolo a stat vreme de o lună, cu coloana vertebrală în ghips. Unui părinte care venise să îl vadă i-a spus cuvintele psalmistului: „Vezi, «certând, m-a certat Domnul, dar morții nu m-a dat», pentru că nu vrea moartea păcătosului”. Când vizitatorul l-a întrebat: „Sfinția voastră aveți păcat?”, părintele Ioan a răspuns: „Ce, crezi că eu nu greșesc?” Conștiința aceasta a păcătoșeniei și osândirea de sine l-au ajutat pe părintele Ioan să dobândească mari harisme duhovnicești. Pentru smerenia sa, a primit darul rugăciunii inimii.

Starețul Ioan Guțu a suferit mult din cauza bolilor de tot felul. Când avea cincizeci și trei de ani, a făcut tuberculoză și a fost nevoie să urmeze un tratament foarte puternic. La bătrânețe, din cauza statului în picioare la rugăciune, picioarele i s-au îmbolnăvit. În timpul privegherilor i se umflau, îi sângerau și puroiau. După ce un picior îi intrase în putrefacție din pricina bolii, primea doar rareori ajutorul doctorilor veniți de la mănăstire.

Una dintre cele mai mari suferințe a avut-o în ultima parte a vieții sale și a fost provocată de ruperea intestinului gros, care îi ieșise în afară și îi producea chinuri groaznice. Când doctorul l-a compătimit pentru durerile prin care trecea, părintele i-a răspuns: „Ce să fac? Răbdare, răbdare...” Dar suferințele l-au întărit duhovnicește. A suferit ca un nou Iov, și tot ca un Iov a fost încununat de Dumnezeu.

El nu și-a neglijat rânduiala de rugăciune și canonul nici când era bolnav și nici la bătrânețe. Viața părintelui Ioan ar trebui să fie pentru noi toți o pildă de răbdare. Noi, cei care nu știm ce este răbdarea, ar trebui să avem dorința de a o învăța. Așa cum unii învață diferite meșteșuguri sau diferite limbi străine, așa ar trebui să avem noi râvna de a învăța virtuțile de la sfinți și cuvioși. Iar răbdarea este una dintre cele mai rare virtuți...

Există o întâmplare care arată cât de mare a fost harul pe care părintele Ioan l-a primit mergând pe calea răbdării și a ascultării. Într-un an, pentru că nu aveau ce să pună pe masă pentru

praznicul Sfântului Ioan Botezătorul, părinții s-au dus să pescuiască. Au întins mrejele, dar nu au prins nimic. S-au dus la starețul Ioan Guțu, spunându-i necazul lor. Atunci, părintele Ioan, cu fața luminoasă, le-a spus: „Mergeți la liman și aduceți peștele cel mare.” Părinții au vrut să comenteze că nu avea rost să se întoarcă la mare, din moment ce încercările lor anterioare rămăseseră fără rezultat, dar au făcut ascultare. Când au ajuns la țărm, au văzut un pește mare în apa de lângă mal și l-au prins cu mâinile goale.

Peștele acesta, care era atât de mare încât ajungea să fie pus la masă în două zile, e un simbol al harismelor starețului Ioan. Dacă nu s-ar fi întors la pescuit, părinții ar fi pierdut nu doar peștele, ci mai ales plata ascultării. Dar, ascultând, au primit și peștele și harul lui Hristos. În tradiția creștină, peștele este simbol al lui Hristos, încă de la începutul Bisericii. Literele din care este format cuvântul pește, în greacă, sunt inițialele de la „Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul.” Peștele prins atunci ne arată că prin ascultare Îl pu-

tem prinde pe Hristos, care este cu adevărat „peștele cel mare”, cu care hrănindu-ne vom dobândi viața cea veșnică.

Preacuviosul părinte Ioan a iubit mult virtutea ascultării și așa L-a pescuit pe Hristos, care ne-a arătat calea ascultării, făcând ascultare de Părintele Ceresc până la moarte. Părintele Ioan a încercat în viața sa ca toate să le facă cu binecuvântare sau din ascultare. Chiar și hirotonia a primit-o tot din ascultare. Unii călugări râvnesc după lucruri înalte și își doresc să fie hirotoniți diaconi sau preoți, fără să fie conștienți de greutatea acestei responsabilități. Dar părintele Ioan nu a dorit așa ceva. Însă a acceptat hirotonia din ascultare și a dus această ascultare cu vrednicie. După hirotonie și-a înmulțit rugăciunile și nevoințele, pentru a face față atacurilor celui viclean.

Ca duhovnic, părintele Ioan nu era aspru, ci dădea canoane pe măsura fiecăruia. Spunea că monahii athoniți trebuie să își facă pravila și să reziste, oricât de grele ar fi ispitele, pentru că acolo, deși ispitele sunt mai mari, și ajutorul lui Dumnezeu și al Maicii Domnului

e mai mare. Mirenilor care veneau la el le cerea să se spovedească des și să se împărtășească și să țină o rânduială de rugăciune zilnică.

Un moment de bucurie în viața părintelui Ioan a fost pelerinajul la Ierusalim, pe care l-a făcut la vârsta de 50 de ani. Pe vremea aceea, în anul 1956, era mult mai dificil transportul spre Țara Sfântă, dar părintele Ioan a făcut această nevoină cu multă râvnă. În ziua de astăzi mulți creștini se lenevesc să meargă în pelerinaje, spunând că sunt obositoare, că sunt scumpe, sau invocând alte motive care nu stau în picioare. Părintele Ioan ar fi putut spune că, din moment ce trăia în Grădina Maicii Domnului, nu avea de ce să meargă în Țara Sfântă. Dar iubirea pentru Hristos îl mistuia și de aceea și-a dorit să calce pe urmele pașilor Mântuitorului, închinându-se la Locurile Sfinte, pe Golgota și la Sfântul Mormânt. În vechime, atât de mare importanță se dădea acestui pelerinaj, încât mirenii din Cipru care îl făceau, și care deveneau hagioi, erau pomeniți la sfintele slujbe ca atare.

Fiind un mare iubitor de carte duhovnicească, deși era un părinte simplu, starețul Ioan înțelegea importanța publicațiilor creștine. Din puținul său, contribuia cu bani la tipărirea unei reviste ortodoxe. Mai mult chiar, el înțelegea importanța apărării adevărului dreptei credințe. Când a venit la el un ierarh de la patriarhia ecumenică, cerându-i să se roage pentru pace, pentru că autoritățile turcești făceau greutăți patriarhului ecumenic și creștinilor din Constantinopol, părintele Ioan i-a cerut să țină neciuntite dogmele ortodoxe. Lucrul acesta este foarte important. Ar fi fost de dorit ca toți ierarhii să păstreze aceste dogme, dar din păcate nu este așa. De-a lungul istoriei Bisericii mulți ierarhi au lepădat aceste dogme, ba unii chiar au căzut în diferite erezii și au fost condamnați de Biserică, în timpul vieții lor sau după moarte.

Părintele era întristat de decăderea monahismului. Din păcate, chiar și în Sfântul Munte se îpuțina numărul monahilor iubitori de nevoințe aspre și lucrători ai rugăciunii lăuntrice. Această situație își avea eco-ul și în ruinarea

multor schituri și chilii athonite, din pricina lipsei de viețuitori. Poate cea mai clară privediște a acestei ruinări era oferită de Mănăstirea rusească Sfântul Pantelimon, care dintr-o obște foarte mare, de peste două mii de călugări – unele surse spun chiar mai mult – ajunsese să aibă doar șase viețuitori. Regimul comunist din Uniunea Sovietică se opunea trimerii de călugări în Athos și de aceea mănăstirea rămăsese aproape pustie.

În anul 1975, părintele Ioan l-a dus pe nepotul său, Mihai, în mai multe locuri de închinare din Sfântul Munte și acesta rămăsese marcat de ruina unor așezăminte românești, printre care se aflau seminarul construit din banii familiei Cantacuzino și schitul ctitorit de ea. De aceea, la întoarcerea în țară Mihai a scris către guvernul român un memoriu de protejare a bunurilor de patrimoniu și elementelor de istorie românească la Sfântul Munte Athos. Nu după multă vreme, acest memoriu a ajuns chiar și la patriarhul Justinian. În cele din urmă, poate și datorită acestui

memoriu, au fost trimiși din nou călugări români la Sfântul Munte.

Părintele Ioan a trecut la Domnul în anul 2006, apucând să vadă renașterea Schitului Colciu. El a urmat Sfântului Agapie pe calea ascultării și sfinților mucenici uciși de turci pe calea jertfelniciei. Chiar dacă nu a primit moarte mucenicească, viața sa a fost o mucenicie continuă. Să ne ajute Dumnezeu ca, pentru rugăciunile sale, să dobândim râvnă pentru cele duhovnicești. Să lepădăm lenevia și comoditatea și să iubim nevoința, ca să nu pierdem raiul cel preadulce, în care ne așteaptă Hristos împreună cu toate puterile cerești și cu toți sfinții Săi. Amin.

„Ai grijă ce carte citești, că acel duh se va întipări în tine”

*Din învățăturile Preacuviosului stareț
Ioan de la Colciu*

În ziua de astăzi există o inflație de carte duhovnicească. Oamenii citesc și cumpără o mulțime de cărți duhovnicești. Se citește mult, dar se trăiește foarte puțin. Se citește mult, dar parcă roadele cititului lipsesc. Adică parcă nu se vede că citirea cărților respective are efecte în viețile celor care le citesc. E ca și cum cineva ar devia o minge trasă spre poartă. De fapt, există și situații în care mingea este trasă spre poartă, dar este deviată de diavoli și de ispitele pe care ei le ridică. Dar, de multe ori, mingea este trasă în afara spațiului porții. Poate că o astfel de comparație este nepotrivită, dar este destul de exactă. Oamenii nu mai citesc cărți duhovnicești ca să își schimbe viețile, nu mai citesc pentru a găsi jaloane pe drumul duhovnicesc. Ei citesc pentru că le place să citească, ei citesc pentru că le place să afle lucruri noi despre mari minuni sau

mari nevoințe ale sfinților. Ei află din ce în ce mai multe lucruri, dar, din păcate, cunoașterea lor rămâne nelucrătoare. E mai bine, totuși, să citească și așa, decât să citească literatură profană sau decât să își piardă timpul la televizor sau pe rețele de socializare. Este mult mai bine, însă, să citească pentru ca viața lor să se schimbe neîncetat.

Preacuviosul stareț Ioan de la Colciu, unul dintre marii sfinți ascunși ai Athosului din secolul XX, spunea: „Ai grijă ce carte citești, că acel duh se va întipări în tine.” Dacă citești cărți profane, duhul lor se va lipi de sufletul tău. Dacă citești cărți duhovnicești, duhul lor ar trebui să se întipărească în tine, dacă le citești cu evlavie. E foarte importantă lectura cărților duhovnicești, dar e important tocmai ca ea să fie făcută astfel încât duhul cărților citite să se întipărească în sufletul cititorului.

Faptul că nu este automat așa îl arată mulți traducători sau redactori sau editori care se ocupă de traducerea și tipărirea cărților Sfinților Părinți, care au o lucrare intelectuală foarte intensă, dar care, din păcate, duc o viață creștină

îndoielnică. Da, ei știu ce învață sfinții, doar au lucrat la răspândirea cuvintelor acestora, dar lumina acestor cuvinte nu le-a atins inimile. Exemplul cu traducătorii și redactorii poate nu este limpede pentru cititori, pentru că poate nu cunosc direct nici traducători și nici redactori. Dar poate cunosc oameni care de ani de zile vin la biserică, citesc multe cărți duhovnicești dar, cu toate acestea, par a trăi credința doar la nivel superficial. Rostul acestei observații nu este de a-i judeca pe alții, ci doar de a atrage atenția asupra unui lucru simplu: că trebuie să citim cărțile duhovnicești lăsându-ne modelați de duhul lor, lăsând duhul lor să se întipărească în noi, cum spunea părintele Ioan de la Colciu.

Părintele Ioan a iubit citirea cărților sfinților și acestea l-au hrănit cu hrana cea tare. El a încercat să aplice în viața sa ceea ce citea și, de aceea, a trăit în secolul XX ca părinții de demult din pustia Patericului. Viața sa a fost o carte, pentru cei care au avut ochi duhovnicești, prin care părintele a predicat mai mult decât prin cuvintele sale. De aceea i-a și spus unui monah grec care îi

ceruse un cuvânt de folos: „Dacă nu poți trage folos din tăcerea mea, atunci nici din cuvântul meu nu vei trage folos.”

Noi vrem sfaturi, multe sfaturi, dar le primim și nu le urmăm. Ne plac cuvintele, dar nu ne place nevoința. Dar rostul cuvintelor adevărate, al sfaturilor pline de putere pe care le dau cuvioșii, este tocmai ca noi să iubim crucea și nevoința.

De multe ori, încercăm să îi apropiem de Hristos pe cunoscuții noștri, pe rude, pe prieteni, sau pe oameni cu care viețile noastre se intersectează doar pentru o scurtă perioadă de timp. Cu toate acestea, ni se pare că vorbim la pereți, ni se pare că vorbim degeaba. Ne grăbim să tragem concluzia că de vină este lipsa de interes a celor care ne ascultă. Dar, de fapt, de multe ori, de cele mai multe ori, de vină este doar faptul că vorbele noastre sunt lipsite de putere, că nu au putere de convingere pentru că nu vin dintr-o lucrare duhovnicească, ci vin doar din mințile noastre. De parcă am fi niște profesori de religie care le vorbesc elevilor împotriva fumatului în timp ce abia așteaptă să sune

mai repede clopoțelul pentru a-și aprinde o țigară.

Unui începător în viața monahicească, părintele Ioan i-a spus: „Cine pune mâna pe plug și se întoarce înapoi nu ajunge în împărăția lui Dumnezeu”. Cuvântul acesta este valabil și pentru mireni, nu doar pentru călugări. Deși pentru călugări este mai ușor de înțeles, pentru că alegerea căii monahale este un moment de a pune mâna pe plug, un moment de cotitură clară în viața duhovnicească. Cei care se convertesc la ortodoxie – de la ateism sau de la alte credințe sau religii – trăiesc cu intensitate momentul întâlnirii lor cu Hristos și cu Biserica cea adevărată. Pe când mireni care au trăit din copilărie în biserică au parte doar rareori de momente de cotitură. Dar și aceștia au clipe în care simt mai intens legătura cu Dumnezeu prin rugăciune, au și aceștia clipe în care Dumnezeu le dă „prăjituri duhovnicești”, cum numea Sfântul Paisie Aghioritul cercetările harului. Râvna din aceste clipe trebuie păstrată. Dar, din păcate, puțini știu să păstreze această râvnă. Pentru că patimile și diavolii

atacă neîncetat sufletul și, dacă omul nu se apără cum trebuie sau dacă nu știe să se ridice din căderi, sufletul moare.

Părintele Ioan vorbea deseori despre importanța fricii de Dumnezeu: „Să începem cu frica de Dumnezeu și să sfârșim cu dragostea de Dumnezeu, care este cununa tuturor faptelor bune.” Frica de Dumnezeu este o frică roditoare, este frica de a nu călca voia lui Dumnezeu, de a nu-L supăra pe Dumnezeu. Nu este frica de un Dumnezeu tiran și absurd, care abia așteaptă să îi pedepsească pe păcătoși. Omul zilelor noastre consideră frica de Dumnezeu ceva banal, o trăsătură a credincioșilor din negura istoriei. Omul zilelor noastre disprețuiește frica de Dumnezeu. El vrea să Îl iubească pe Dumnezeu și să fie iubit de El, dar iubirea aceasta este mai degrabă o iubire superstițioasă, o iubire comodă. Omul vrea să aibă cununa faptelor bune, dragostea de Dumnezeu, fără să fi trecut prin nevoița faptelor bune. Fără să fi cunoscut frica lui Dumnezeu, frica de a-L pierde pe Dumnezeu și împărăția Sa. Dar, după cum arată Sfinții Părinți, nu putem

ajunge la mântuire fără osteneală. Părintele Ioan rezuma această învățătură foarte simplu: „Nu ne putem mântui fără ispite, răbdare și pocăință.”

Omul de astăzi nu vrea să recunoască ispitele ca ispite. De altfel, din pricină că este iubitor de păcate, vede în ispite șanse de a-și împlini poftele, nu vede ocazii de pierdere a mântuirii. Pocăința, după cum arată într-un glas o mulțime de psihologi și terapeuți, este o stare inferioară, o stare care trebuie abandonată, pentru că împiedică sufletul să ajungă la liniște, la echilibru, la fericire. Dar fără pocăință nu putem ajunge la mântuire, oricât de mult am vrea aceasta. Cât despre răbdare, omul zilelor noastre nu mai are răbdare. Se află într-o goană neîncetată pentru a afla împlinirea în lumea aceasta, încât răbdarea e doar pierdere de timp. Și aici intervine cuvântul de sabie al părintelui Ioan: „Numai cel ce rabdă știe să iubească.” O astfel de afirmație ar putea stârni râsul tinerilor de astăzi, care caută iubiri cât mai pătimase, din care lipsește orice urmă de curăție. Ar putea stârni râsul soților de astăzi, care spun

că se iubesc, dar la cel mai mic motiv de ceartă explodează. Da, ei consideră că se iubesc, dar această iubire firavă este departe de iubirea adevărată. Răbdarea este un examen al iubirii. Și doar iubirea care trece de acest examen este iubire autentică.

Unii consideră că răbdarea este o atitudine de om laș, de om slab, de om lipsit de curaj. Confundă răbdarea cu lașitatea. Confundă răbdarea cu impasibilitatea, cu blazarea, cu rutina. Vorbind despre importanța răbdării și a ascultării, părintele Ioan i-a spus unui monah: „Să faci răbdare, însă cu bucurie, nu cu împruținare de suflet și cârtire”. Asta e cel mai greu. Sfântul Sofronie de la Essex spunea că orice nevoință este făcută cu cârtire, făcută în silă, făcută fără libertate, își pierde plata. Părintele Ioan a dus crucea exterioară a ascultării, oricât i-a fost de greu,ducând crucea și mai grea a ascultării fără cârtire.

Cu toate acestea, indiferent cât de mari i-au fost nevoințele și cât de greu i-a fost încercată răbdarea, părintele Ioan nu s-a mândrit cu ostenele sale.

La bătrânețe, se ruga cu zdrobire de inimă: „Iartă-mă, Doamne, că nu m-am făcut încă monah.” Rugăciunea aceasta e, de fapt, un rezumat al trăirii lăuntrice a părintelui Ioan. Aceasta e, de fapt, viața adevărată în Hristos, în care îți vezi doar neputințele, slăbiciunile, în care conștientizezi în fiecare clipă nevoia de a fi ajutat de Dumnezeu. Rugăciunea aceasta nu are nevoie de explicații. Prin ea înțelegem că robii lui Dumnezeu, cu cât sunt mai aproape de El, cu atât își dau mai bine seama de nevrednicia lor. Noi vrem să trăim cu o mentalitate a fariseului: „Doamne, Îți mulțumesc că sunt bun creștin și nu sunt păcătos ca vameșii.” Ne considerăm a fi buni creștini, fără să fim. Și ne considerăm vrednici să ne hrănim din aluatul succesului, al sporului în toate: „Doamne, Îți mulțumesc că mi-ai dat asta, că mi-ai făcut asta, că m-ai ajutat să ajung aici...” E bine să Îi mulțumim Domnului pentru darurile pe care ni le trimite, dar nu e bine ca din pricina lor sufletele noastre să se umple de mândrie fariseică și de o narcisică iubire de sine. Noi vrem să urcăm din slavă în slavă, vrem

să ne considerăm din ce în ce mai buni și mai curați, ba chiar vrednici de dobândirea raiului și a bunătăților veșnice. În timp ce părintele Ioan își vedea tot timpul slăbiciunile și neputințele, și suspina și lăcrima pentru ele. Aceasta este singura cale sigură spre mântuire. Singura. Calea osândirii de sine. În toate celelalte căi mândria se poate amesteca și ne poate rupe de Hristos și de drumul spre rai.

Fie ca pentru rugăciunile Preacuviosului părinte Ioan să înțelegem ce e greșit în viața noastră duhovnicească. Fie ca pentru rugăciunile părintelui să punem cu adevărat început bun mântuirii. Și să nu mai vrem să îi convingem pe alții despre adevărul credinței prin cuvintele noastre. Ci să predicăm doar prin - sau mai ales prin - viața noastră...

Între viața de familie și mănăstire

Scrisoare către un tânăr

Îți scriu aceste rânduri după sfatul pe care mi l-ai cerut, dacă să alegi calea călugăriei sau calea vieții de familie. Nu am apucat să vorbim prea mult despre acest subiect, și îmi este mai ușor să mă exprim în scris pe această temă. Așa că o să îți scriu o scrisoare legată de acest subiect.

Decizia pe care vrei să o iei este foarte importantă, de asta nu trebuie să te grăbești. Unii au regretat că s-au căsătorit, alții au regretat că s-au călugărit. Un filosof, Nae Ionescu, spunea că fiecare mirean poartă după el cadavrul unui călugăr. Cadavrul călugărului pe care nu l-a lăsat să trăiască în el, de fapt al călugărului pe care nici nu l-a lăsat să se nască. Eu nu cred acest lucru. Eu cred că fiecare om are chemarea lui.

Sunt mireni care i-au întrecut în sfințenie pe mulți călugări, mireni care au fost pilde pentru sfinți precum Sfântul Antonie cel Mare, Sfântul Macarie cel Mare sau alți sfinți din Sinaxare.

Până la urmă, Dumnezeu nu te judecă dacă ai fost sau nu călugăr, ci te judecă după cum ai trăit. De aceea, singurul sfat pe care aş putea să ți-l dau este că, înainte de a alege mănăstirea sau viața de familie, trebuie să faci o alegere mult mai grea, aceea de a te dăruii lui Hristos din toată inima ta.

Ce frumos ne cheamă preotul la Sfânta Liturghie: „Pe noi înșine, unii pe alții și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm”. Abia după ce am făcut această alegere o putem face pe cealaltă. Altfel, orice am alege, vor fi mari șanse să regretăm. Adică unii se căsătoresc oarecum din reflex, pentru că așa li se pare normal, pentru că nu vor să ducă o viață de desfrâu și atât. Nici nu se gândesc că poate chemarea lor este spre mănăstire. Abia după ce se lovesc de greutățile vieții de familie își dau seama că nu aveau chemare pentru ea. Alții, dimpotrivă. Cum descoperă frumusețea credinței creștine, citind viețile sfinților, se grăbesc să intre în mănăstire. Și, dacă nu dau de stareți cu experiență, care să îi încerce îndelung înainte de a depune voturile monahale,

ajung mai apoi să lepede rasa monahală. Și nu doar că se întorc în lume, dar nu mai duc nici măcar o viață creștină. Nu mai vorbim de faptul că nu știu să se pocăiască cu adevărat. Am cunoscut astfel de oameni. Încerc să nu îi judec, dar cred că, dacă nu s-ar fi grăbit să se călugărească, poate că ar fi strălucit în virtuți în viața de familie.

Din păcate, am observat că există destul de puțini duhovnici care reușesc să îi ajute pe ucenicii lor să își conștientizeze chemarea și talanții. Unii încearcă doar să îi convingă pe ucenici să meargă pe urmele lor. Adică, duhovnicii căsătoriți încearcă să îi convingă să se căsătorească, iar ieromonahii încearcă să îi convingă să se călugărească. Există, pe de altă parte, și extrema cealaltă, a celor care, fiind decepționați de calea pe care au ales-o ei înșiși, încearcă să îi convingă pe ucenici să nu repete greșeala lor.

În viețile unor cuvioși găsim totuși menționat faptul că aveau și darul de a-i convinge pe alții să se apropie de monahism. E oare ceva rău în asta? Nu, evident, nu. Pentru că astfel de sfinți nu

puneau un jug ucenicilor lor, forțându-le libertatea. Ci le ofereau pilde vii de sfințenie. În viața unui sfânt ierarh mărturisitor din Rusia comunistă, Arhiepiscopul Antonie de Golânsk și Mihailovsk, autorul cărții *Manualul isihiei*, citim că, deși avea mulți ucenici pe care îi călugărise, care trăiau în lume și mergeau la serviciu (ascunzând faptul că erau monahi din pricina prigoanei, pentru că majoritatea mănăstirilor se desființaseră), totuși nici unul dintre aceștia nu a lepădat haina monahală. Adică au trăit în mijlocul lumii ca niște îngeri.

În același timp poți găsi și exemple de duhovnici care, trăind în sfințenie în viața de familie, au fost vrând-nevrând modele pentru ucenicii lor, care s-au căsătorit și L-au slujit pe Dumnezeu cu jertfelnicie căsătorindu-se.

La Sfântul Serafim de Sarov au venit odată două tinere, una care voia să se mărite, alta care voia să se călugărească. Dar sfântul a binecuvântat-o pe cea care voia să se călugărească să se mărite, iar pe cealaltă să se călugărească. Pentru că, fiind luminat de harul

Duhului Sfânt, știa ce era mai bine pentru fiecare.

Problema e că Dumnezeu nu ne scoate fiecăruia în cale un Sfânt Serafim de Sarov, care să ne spună ce să facem. Și, deși asta pare o povară, de fapt e o binecuvântare. Tocmai pentru că Dumnezeu nu ne obligă să facem nimic, nu ne forțează nici să ne căsătorim, nici să ne călugărim. Ca nu cumva, indiferent de ce facem, să Îi reproșăm că El ne-a pus într-o viață care nu ne place, în care nu putem să găsim împlinirea. Dumnezeu nu ne ia înapoi libertatea pe care ne-a dat-o, și de asta, până ne decidem asupra căii de mântuire, avem o perioadă grea, dificilă, apăsătoare.

Pentru că vrem să facem voia lui Dumnezeu, dar ne e frică că vom alege altfel decât e bine. Cunoști și tu, așa cum cunosc și eu, oameni care au regretat alegerea pe care au făcut-o. Asta nu înseamnă că erau predestinați la eșec. Unii au ajuns să se căsătorească la repezeală, alții s-au călugărit prea devreme, dar, cu toate acestea, au recuperat din mers, ca să spun așa. Au reușit să se pu-

nă pe picioare. Chiar dacă se grăbiseră cu decizia lor.

Unii greșesc că nu au răbdare să Îl lase pe Dumnezeu să le vorbească. Așteaptă ani de zile, și apoi cedează. Pentru că rudele îi forțează să își întemeieze o familie sau pentru că duhovnicul le sugerează că au stat destul în lume fără să își găsească pereche și poate e timpul să intre în mănăstire. E foarte dificil să analizezi astfel de cazuri.

Cred că Dumnezeu, chiar dacă amână să te ajute să îți înțelegi chemarea, totuși îți vorbește. Dumnezeu te pregătește, încet, poate mult prea încet față de așteptările tale, pentru ceea ce urmează în viața ta. Îți dau un exemplu banal. Un tânăr care trăise în beții și desfrâu își schimbă viața. După trei ani de mers la biserică, găsește o fată creștină și se căsătorește. Dar, poate că dacă s-ar fi cunoscut cu trei ani mai devreme, el ar fi tras-o pe fată pe calea păcatului, apoi ar fi părăsit-o. Dumnezeu, chiar dacă ea se ruga cu disperare să își cunoască viitorul soț, a amânat ca ei să se cunoască, până la momentul potrivit.

Asta nu înseamnă că ea se putea mărita doar cu el. Nu există suflete pereche, nu există jumătăți. „Gata, mi-am găsit jumătatea, o să fiu fericit.” Sau: „Nu mi-am găsit jumătatea, sunt disperat, înseamnă că trebuie să merg la mănăstire.” Pe cât de interesantă pare învățătura orientală despre sufletele pereche, pe atât e de apăsătoare și de rigidă. Poți să aștepti toată viața și, dacă nu îți găsești perechea, trebuie să o cauți și reîncarnarea cealaltă și tot așa. Cum spune personajul Aleman în romanul lui Rebreanu *Adam și Eva*: „O viață omenească nu ajunge însă pentru a prilejui întâlnirea bărbatului cu femeia. Spațiul și timpul sunt piedici pe care sufletul strâns în obezile materiale numai treptat le poate învinge. Apoi, chiar când le-a învins, intervin obstacolele convențiilor sociale, care de multe ori sunt mai puternice decât puterile oricărui om. Avântul sufletului se sfarmă în clipa prăbușirii trupesti. Moartea materială descătușează sufletul fără a-i înlesni posibilitatea de unire cu sufletul-pereche. (...) A șaptea viață aduce de-abia fericirea unirii cu celălalt suflet.

De aceea, a șaptea moarte cuprinde revelația.” Ideea asta e aberantă. Și nu doar pentru că nu există reîncarnare, ci pentru că limitează dispoziția de a iubi cu adevărat doar către o anumită persoană de sex opus.

Tocmai aici e taina iubirii conjugale, că poți fi împlinit nu pentru că ți-ai găsit jumătatea, ci pentru că Dumnezeu, prin taina nunții, te-a plăsmuit într-un fel din nou, te-a remodelat, pentru a fi una cu celălalt. Asta e mult mai mult decât banala poveste a sufletelor pereche. Asta arată că iubirea e un proces de transformare, de modelare, de înviere lăuntrică.

Atunci când m-am lăsat de yoga și de rătăcirile orientale, am simțit intrarea în Biserică ca pe un al doilea botez. Dar pot spune că am simțit și căsătoria ca pe un proces sufletesc care a remodelat sufletul, unindu-mă în chip tainic cu soția mea. Și, dacă pe mine slujba cununiei m-a metamorfozat atât de mult, atunci pot intui de ce călugării simt slujba călugăriei ca pe o taină care îi prefăce în făpturi asemenea îngerilor – pentru că așa și este. Da, ei nu se angelizea-

ză instantaneu, ci rămân oameni, dar devin oameni cerești, oameni care pre-gustă, din această viață, raiul. De asta în vechime slujba călugăriei era considera-tă Taină, ca și celelalte șapte Sfinte Tai-ne ale Bisericii...

Cred că ar fi bine să te rogi și unor sfinți căsătoriți, dar și altor sfinți, care au fost monahi, ca să fii călăuzit să iei hotărârea cea bună legată de viitorul tău. Îți recomand în mod deosebit să citești viața Sfinților Petru și Fevronia, care în Biserica Rusă sunt considerați apărătorii familiei. Dacă ai citit-o deja, cu atât mai bine. Roagă-te lor și te vor ajuta.

Roagă-te și Sfântului Porfirie Cav-socalivitul, sau Sfântului Paisie Aghiori-tul, sau altor sfinți care au îmbrățișat calea monahală. Pot fi chiar ierarhi, cum e Sfântul Nectarie din Eghina, ma-rele făcător de minuni.

Dar poți să te rogi și cuvioșilor pă-rinți care, deși nu au fost canonizați în-că, au fost arătați de Dumnezeu ca făcă-tori de minuni după moartea lor, dacă nu chiar din timpul vieții.

Știu că te-ai închinat la mormântul Sfântului Ioan Guțu de la Colciu, impresionat de ce ai citit în cartea despre viața sa. Îți trimit Acatistul Părintelui Ioan Guțu, care are la sfârșit o rugăciune aparte, rugăciunea legată de alegerea căii de mântuire - familie sau monahism. Pentru că mi-ai vorbit de curând despre dilema ta legată de alegerea pe care ar trebui să o faci, m-am gândit că poate te-ar ajuta să citești măcar această rugăciune, dacă nu tot acatistul. Esența rugăciunii respective către Preacuviosul stareț Ioan se găsește în următoarele cereri: „Dacă voia lui Dumnezeu este să aleg calea monahală, ajută-mă să găsesc un povățuitor iscusit și obștea în care să viețuiesc. Călăuzește-mi pașii pe calea aceasta, ferindu-mă de lenevie și de căderi, ferindu-mă de ispitele de-a stânga și de cele de-a dreapta. Întărește și înmulțește prin rugăciunile tale râvna mea pentru cele sfinte, ca să merg pe calea cea îngustă, pe care au mers toți cuvioșii Bisericii sobornicești. Dacă voia Domnului este să aleg viața de familie, ajută-mă să nu îmi fie aceasta spre împuținarea mea

sufletească, ci spre mântuirea mea și a celor apropiați mie. Dacă grea este mântuirea în mănăstire, cum să fie ușoară în familie, când duhul acestei lumi a stricat rânduielile vieții creștinești, când dezbinarea și păcatul au lovit în legătura legată și binecuvântată de Însuși Dumnezeu? Ajută-mă, sfinte, nu mă lăsa. Iar dacă voia lui Dumnezeu este să rămân în lume, ducând crucea singurătății, ajută-mă să nu îmi fie aceasta spre pierzare sau spre împușinarea puținelor mele nevoințe, ci să îmi fie spre mântuire.”

Cu vreme în urmă, alegerea se făcea doar între viața de mănăstire și cea de familie, dar astăzi din ce în ce mai mulți aleg, din motive mai mult sau mai puțin binecuvântate, să trăiască singuri în mijlocul lumii. E o alegere riscantă, poate chiar cea mai riscantă, dar, atunci când duhovnicul dă binecuvântare pentru așa ceva, poate aduce multe roade duhovnicești. Dar cei care o fac din lașitate, pentru că nu au avut curajul de a-și alege viața de mănăstire sau crucea familiei, pot ajunge la depresii sau chiar la deznădejde atunci când conștient-

zează faptul că viața a trecut pe lângă ei fără să își dea seama. Totuși, nici astfel de oameni nu sunt predestinați la eșec. Pot, în ceasul din urmă, să se ducă la o mănăstire sau să se căsătorească. Sau pot dobândi o lucrare lăuntrică prin care să preguste bucuriile cerești încă din această viață. (Oricum, faptul că alții au ajuns prin bălării pentru că au ales comoditatea acestei „a treia căi” ar trebui să fie un semnal de alarmă pentru cei care stau departe și de mănăstire, și de viață de familie.)

Oricum, indiferent pe ce cale o vei apuca, să fii conștient de faptul că îngerii căzuți se luptă din răspuțeri să te atragă în păcat. Da, poate că ești nedumerit de ce Dumnezeu nu te-a luminat încă pe ce drum să o apuci, de ce ești încă apăsător de povara incertitudinilor. Dar ar trebui să fie pentru tine o certitudine că trebuie să te lupți cu păcatele, indiferent din ce parte ești războit. Unii cad în desfrâu, alții în mândrie, alții în judecare sau clevetire sau în alte păcate. Să te ajute Dumnezeu să îți dai seama care sunt punctele tale slabe, patimile tale, și să fii cu luare aminte. Fie ca

Preacuviosul Ioan, care a fost pur și simplu un erou a nevoinței și un campion al rugăciunilor, să se roage pentru tine și să te ajute să alegi după voia lui Dumnezeu.

Pentru că este mai ușor să citești o rugăciune cu evlavie atunci când știi mai multe lucruri despre sfântul la care te rogi, o să îți copiez aici două mărturii recente despre harismele Preacuviosului Ioan, care nu apar în viața cuviosului scrisă de părintele Nicodim de la Sihăstria Putnei. Le-am primit în format electronic și încerc să le retransmit la cât mai multă lume.

O femeie din Sebeș, pe nume Anca Giurgiu, scria: „Nepoțelul meu Mihai, în vârstă de 14 ani, din Sebeș, la sfârșitul lunii martie 2019 a fost operat la Cluj, având un nev sebaceu crescut pe piele, care după biopsie a primit diagnosticul de tumoare malignă. În acele momente de grea încercare am primit de la fratele Călin părțile din moaștele părintelui Ioan Guțu de la Schitul Colciu din Muntele Athos. Operația a avut loc la o clinică privată în Cluj și, având o verișoară farmacistă la spitalul de oncologie din

Cluj, am cerut proba pentru a repeta biopsia și la această clinică. Minunea nu a întârziat să apară, astfel că, după analiza făcută la spitalul de oncologie, aceasta a ieșit negativă. Diagnosticul nu s-a confirmat!!! Mihai este un copil sănătos acum, datorită ajutorului primit de la Părintele Ioan.”

Cred că îți aduci aminte că am vorbit cu tine despre faptul că nu toate sfintele moaște au bunămireasmă, că în Sfântul Munte Athos te-ai închinat la multe racle, dar doar la unele ai simțit bunămireasmă. Asta nu înseamnă că ceilalți sunt mai puțin sfinți, ci doar că Dumnezeu vrea să pună în evidență darul unora dintre robii Săi. Din osemintele, de fapt din sfintele moaște ale Preacuviosului Ioan, că sfinte moaște sunt, a izvorât de mai multe ori bunămireasmă. Dar a izvorât chiar mir. Uite o mărturie despre aceasta, scrisă de o femeie din Alba Iulia, pe nume Anișoara: „În vara anului 2018, soțul meu a fost într-un pelerinaj în Sfântul Munte Athos, unde a primit, spre bucuria noastră, o parte din sfintele moaște ale părintelui Ioan Guțu, care au fost

păstrate de atunci într-o răcliță simplă de lemn cu capac.

În luna octombrie 2019 a venit să locuiască la noi pentru două zile nepoata noastră de doisprezece ani, Larisa Maria, care, deși ne vizitează des, rareori doarme la noi noaptea.

În acea seară ne-am pus cu toții la rugăciune, după ce ne-am închinat la sfintele moaște. Nepoata l-a rugat pe bunicul să-i dea voie să țină în mână răclița până și-a terminat rugăciunile, spunând că simte ceva deosebit pentru sfânt. Atunci când îi pregăteam patul să se culce, mi-a spus:

- Bunico, sunt atât de fericită că-mi vine să țin și nu cred că voi putea dormi de bucurie, dar îl voi ruga pe Sfântul Ioan Guțu, și el mă va ajuta.

Din păcate, «întâmplarea» a rămas uitată până în luna ianuarie, când nepoata a venit din nou să stea la noi peste noapte.

Spre surprinderea noastră, când ne-am pus în genunchi, pentru rugăciunile de seară, ne-a spus că și-ar dori să se roage având din nou în fața racla cu moaștele Sfântului Ioan Guțu, dar,

când soțul a deschis capacul, am constatat uimiți că sfintele moaște emanau o mireasmă deosebită și aveau din loc în loc broboane mici de mir care străluceau la lumina veiozei ca niște diamante. Într-un loc apăruse chiar o pată de circa 1 cm² ce părea de sânge.

Soțul a închis răclița după ce ne-am închinat cu toții și a redeschis-o la începutul lunii martie, zi în care am văzut înmărmuriți că broboanele de mir erau mai mari și sfintele moaște erau umezite de jur împrejur de un mir bine-mirositor. S-a hotărât apoi să trimită poze pe internet prietenilor, pentru a vedea cu toții minunea.

De asemenea, a luat dimensiunile pentru a comanda împreună cu un prieten o raclă scumpă, aurită, pentru moaștele bineplăcutului lui Dumnezeu Ioan Guțu. În următoarea zi după luarea acestei decizii altă minune mare: tot mirul a dispărut fără urmă, sfintele moaște fiind cu desăvârșire uscate. Am dedus, firește, că sfântul, în marea sa smerenie, nu dorește păstrarea sfintelor sale moaște într-o raclă scumpă.

Îi mulțumesc sfântului că ne-a făcut cinstea să vină la noi, păcătoșii, și-l rugăm să mijlocească la Tatăl Ceresc pentru țara noastră dragă și pentru toată lumea aceasta greu încercată în zilele noastre de ispite și necazuri.”

Poate că, din această mărturie, vei trage concluzia că vreau să îți sugerez, fără să îți dai seama, că ești mai potrivit pentru viața monahală. Și că ți-am trimis mărturiile despre aceste două minuni ale părintele Ioan Guțu ca să trezesc în tine dorința de a urma viețuirii sale. Și că, pentru că prin viața monahală mulți s-au sfinți, îți sugerez să faci și tu această alegere. Dar nu este așa.

Să știi că, cu mulți ani în urmă, am scris o poveste despre o țară în care numai puțini oameni se căsătoreau, că nu se căsătoreau decât cei care erau decizi să Îl slujească pe Dumnezeu pe calea familiei. Iar restul, cu sau fără chemare, se călugăreau sau rămâneau singuri. Am vrut să contrabalansez percepția comună potrivit căreia dacă ai chemare spre viață duhovnicească trebuie să te călugărești, iar dacă nu, îți rămâne doar șansa de a-ți frânge aripile duhovnicești

prin banalitatea vieții de familie, care e o opțiune de mână a doua, blazată și superficială.

Ar trebui să îți scriu acum părerea mea legată de binecunoscuta dispută legată de superioritatea monahismului față de viața de familie sau de egalitatea dintre cele două căi. Am să dau un răspuns scurt, care ți se va putea părea evaziv, deși nu e.

Nu cred că toți oamenii au vocație monahală. De aceea, dacă prezinți viața de mănăstire ca pe calea cea mai înaltă, hărăzită doar celor aleși și sfinți, iar viața de familie ca pe cea hărăzită celor puțin râvnitori, iubitori de trup și de desfătări, atunci oarecum îi forțezi pe cei căsătoriți să creadă că sunt predestinați la o viață în care lucrarea duhovnicească e aproape absentă. „Dacă ai chemare spre viață duhovnicească, vii la mănăstire, dacă nu, te căsătorești.” Înainte de a mă căsători am auzit eu însumi un astfel de sfat, nu o dată, și mi-a făcut rău. Cred că pentru cel care are chemare spre viața de familie mersul la mănăstire nu e mai presus de aceasta. Cred că și viața de familie trebuie aleasă

tot ca o cale de sfințenie, că doar nu e un rebut.

Cu toate acestea, experiența Bisericii ne arată că mirenii despre care citim în Sinaxare au ajuns la sfințenie mai ales prin mucenicie. Și că Sinaxarele sunt pline de monahi care au dus nevoințe de tot felul. Important e să te decizi ce cale vrei să urmezi. Dacă vei alege mănăstirea, îți va fi ușor pentru că, și dacă vei afla puține pilde vii de evlavie, vei avea comoara din cărțile fi-localice, din cărțile Sfinților Părinți.

Dacă vei alege însă viața de familie, și dacă vei găsi o fată iubitoare de Hristos, îți va fi ușor pentru că iubirea nu e un mijloc, ci e un scop. În viața de familie trăiești mult mai ușor iubirea decât în mănăstire. Deși, în familia contemporană, amestecată cu zgura vremurilor de desfrâu și apostazie în care trăim, sunt din ce în ce mai puține cazuri de soți care se sprijină unul pe altul pe calea mântuirii.

Până la urmă, poți spune că pe ambele căi e foarte greu. Sau că pe ambele căi e foarte ușor, depinde cum pri-

vești. Important e, însă, să privești capătul drumului, care e mântuirea.

Unii sfinți au comparat monahismul cu un drum drept către culmea unui munte, iar viața de familie cu un drum pe ocolite. Dar cei care au mers la munte știu că unii au încercat să urce pantele urcând pieptiș, dar, până la urmă, rămânând fără vlagă, s-au întors înapoi. Alții, luând-o pe drumuri mai ușoare, au ajuns pe vârf înaintea celor dintâi. Important este să ajungi în vârf. Nu spun că nu contează pe ce cale. Ba contează, cum să nu conteze. Contează dacă e o cale în care simți că ți-ai găsit împlinirea sau nu.

Ca să înțelegi însă voia lui Dumnezeu pentru tine e nevoie de multă, cât mai multă rugăciune. Așa că repet și sfatul de a citi, chiar în mai multe zile, rugăciunea de la sfârșitul acatistului Preacuviosului Ioan de la Colciu.

Chiar dacă el nu e, încă, trecut în cetele sfinților, cei care l-au cunoscut au dat mărturie despre sfințenia sa. Dar dacă părintele Dionisie cel orb de la Colciu a spus că este cel mai sporit părinte pe care l-a cunoscut în viața sa, ar

trebui să înțelegi că trecerea în Sinaxare e doar o formalitate. Care poate să aibă loc mai devreme sau mai târziu, Dumnezeu știe. Dar, până atunci, Preacuviosul Părinte Ioan va veni în ajutorul celor care îi cer ajutorul, așa cum a făcut-o și până acum.

Până la urmă, important e să te rogi la ce sfinți vrei, dar important e să o faci cu credință și evlavie. Poate că există alți sfinți căsătoriți la care ai evlavie mai mare decât la Sfinții Petru și Fevronia. Nu e nicio problemă. Roagă-te lor. Dar roagă-te cu evlavie și cu nădejde.

Rezumatul scrisorii mele ar putea fi acesta: nu știu și nici nu am de unde să știu care e chemarea ta. A-ți da un sfat presupune asumarea unei responsabilități care mă depășește. Nu o spun nici din smerenie și nici din falsă smerenie, ci pur și simplu pentru că așa este.

Dar am toată credința că Hristos te va călăuzi, dacă îi vei cere cu stăruință și răbdare ajutorul. Că Maica Domnului și toți sfinții la care te-ai rugat, te rogi sau te vei ruga îți vor veni în ajutor.

Mă rog pentru tine nu să primești răspuns grabnic la frământările tale, ci să primești răspunsul atunci când vei fi pregătit pentru aceasta. Pentru că, până la urmă, etapa aceasta nu e doar o etapă intermediară nesemnificativă, ci e o etapă de lămurire. O etapă de limpezire, o perioadă de curățire sufletească. Dumnezeu să te călăuzească pe drumul cel bun al cunoașterii și al împlinirii voii Sale. Amin.

În loc de postfață

Despre cinstirea sfinților înainte de canonizarea lor

Preacuviosul Părinte Ioan Guțu nu a fost canonizat încă. Unii creștini se întreabă cât de corect este să se roage lui, cât de corect este să se închine la moaștele sale, cât de corect este să se roage în fața icoanei sale.

Cei care vor să știe cum să se raporteze la cinstirea sfinților care încă nu au fost canonizați (fie că este vorba de cuvioși, de mucenici sau de mărturisitori) pot afla răspunsuri în *Penticostar*, cartea de cult care conține *Sfintele slujbe de la Duminica Paștilor până la Duminica Tuturor Sfinților*:

„Dumnezeieștii noștri Părinți au așezat să prăznuim, după pogorârea Sfântului Duh, sărbătoarea de azi, ca și cum ar fi voit să arate că venirea Preasfântului Duh a lucrat prin apostoli niște lucruri atât de mari, încât a sfințit și i-a înțelepțit pe cei de un aluat cu noi și, așezându-i din nou în locul cetei aceleia îngerești căzute, i-a adus, prin Iisus

Hristos, la Dumnezeu: pe unii, adică, prin mucenie și sânge, iar pe alții prin trăire și viață virtuoasă, Duhul Sfânt săvârșind, astfel, fapte mai presus de fire. Sfântul Duh S-a pogorât în chipul focului, ca Unul ce are, în firea lui, înclinarea de la ceea ce este mai sus spre ceea ce este mai jos, iar țărâna, cu firea ei înclinată spre cele de jos, adică frământătura noastră, este ridicată la cele cerești. Cu puțin mai înainte, trupul luat și îndumnezeit de Dumnezeu Cuvântul, a fost înălțat și a șezut de-a dreapta slavei părintești, iar acum, după făgăduință, îi atrage la Sine pe toți cei ce vor, așa cum ne arată lucrarea mântuitoare a Dumnezeu Cuvântului, și rostul cel mai din urmă al venirii Sale în trup, printre noi, și al iconomieii. Că pe cei căzuți mai de demult din credință îi aduce la unirea și la prietenia cu Dumnezeu, iar dintre nemulțumitori a adus lui Dumnezeu, ca pe o pârgă a firii omenești, pe cei care în multe chipuri au bineplăcut Lui. Într-acest fel, deci, prăznuim sărbătoarea Tuturor Sfinților.

În al doilea rând, prăznuind această sărbătoare, noi cinstim și pe mulți

alții, care, deși au bineplăcut lui Dumnezeu prin virtutea lor cea desăvârșită, totuși, din cine știe ce pricină, ori poate din pricina unor împrejurări lumești, au rămas neștiuți de nimeni, cu toate că au multă slavă înaintea lui Dumnezeu. Pe de altă parte, sunt mulți care au viețuit după voia lui Hristos și în India, în Egipt, în Arabia, în Mesopotamia, în Frigia, în părțile de sus ale Mării Negre, cum și în tot Apusul, până chiar și în insulele britanilor, și, pe scurt grăind, în Răsărit și în Apus, a căror cinstire nu era ușor de făcut, după cum se cuvine și în obiceiul Bisericii, din pricina mulțimii lor. Deci, pentru ca să primim și ajutorul acelora, al tuturor care i-au bineplăcut lui Dumnezeu, în orice parte a pământului, iar, pe de altă parte, și pentru sfinții care se vor adăuga mai târziu, dumnezeieștii Părinți au așezat să prăznuim praznicul Tuturor Sfinților, care cuprinde în sine pe toți cei dintâi și pe toți cei de mai târziu, pe cei cunoscuți și pe cei necunoscuți, pe care Duhul Sfânt, sălășluindu-se întru ei, i-a sfințit.

În al treilea rând, prăznuirile sfinților ce se fac în fiecare zi în parte trebu-

iau adunate într-o singură zi, spre a se arăta că ei au luptat pentru un singur Hristos și că toți s-au găsit pe aceeași cale a virtuții. Și astfel s-au încununat după vrednicie, ca niște slujitori ai unui singur Dumnezeu. Ei au alcătuit Biserica, împlinind lumea cea de sus și încurajându-ne și pe noi a ne sârgui să ducem cu toată râvna aceeași luptă, care este deosebită și de mai multe feluri, potrivit cu puterea fiecăruia. Spre care nevoiască-se fiecare, după puterea și cu toată osârdia lui. (...)

Să se mai știe că acum prăznuim toate câte Duhul Sfânt, cu dăruiri de bine, a sfințit: sufletele cele preaînalte și sfințite, adică cele nouă cete, pe strămoșii patriarhi, pe prooroci și pe sfinții apostoli, pe mucenici și ierarhi, pe sfinții mărturisitori și pe mucenici, pe cuvioși, pe drepti și pe toată ceata sfintelor femei și pe toți ceilalți sfinți necunoscuți, împreună cu care să fie și cei care se vor adăuga în viitor.”⁶

⁶ Din *Penticostar, adică Sfintele slujbe de la Duminica Paștilor până la Duminica Tuturor Sfinților*, Editura Institutului Biblic și de Misiu-

Această ultimă precizare - „și pe toți ceilalți sfinți necunoscuți, împreună cu care să fie și cei care se vor adăuga în viitor”, ne arată că în prima Duminică după Pogorârea Sfântului Duh sfinții necanonizați sunt prăznuiți - chiar dacă nu separat, ci toți laolaltă - în toate bisericile ortodoxe din toate colțurile lumii.

Iată că din cultul Sfintei Biserici Ortodoxe aflăm că și sfinții care nu au fost canonizați nominal sunt deja prăznuiți ca sfinți. Când vor fi canonizați și fiecare în parte, numai Dumnezeu știe.

Preasfințitul Sebastian Pașcanu, episcopul Slatinei și Romanaților, a spus despre canonizarea sfinților următoarele: „Trebuie să vă spun mai întâi că nu Biserica îi face pe sfinți. Nu noi, Sinodul Bisericii, îi facem pe sfinți. Ci pe sfinți îi face Dumnezeu și poporul. Dumnezeu - pentru că recunoaște sfințenia lor și poporul - pentru că păstrează în memoria sa faptele lor...”⁷

ne al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1999, pp. 372-373 (n. a.).

⁷ Extras din cuvântul rostit la resfințirea parohiei Turia, pe 21 iunie 2009, postat pe site-ul Epi-

Cuvântul acesta responsabilizează. Pentru că arată că poporul binecredincios trebuie să își cinstească sfinții. Canonizarea în Biserica Ortodoxă nu este un proces prin care Sinodul impune poporului pe cine să cinstească. Ci este un proces în care Sinodul pecetluiește râvna poporului, evlavia populară, atunci când ea este justificată.

Numai în cazul mucenicilor și mărturisitorilor care au pătimit pentru Hristos nu este nevoie pentru canonizare nici de evlavia populară, nici de face-re de minuni, ci doar de dreaptă credință. Mucenicia este ea însăși o minune, ca și pătimirea chinurilor pentru Hristos, chiar dacă mărturisitorul supraviețuiește și trece la Domnul după mulți ani de la pătimirea sa (dacă a rămas pe calea viețuirii duhovnicești după ce pătimirile sale din partea prigonitorilor credinței au încetat).

Dar pentru dosarul de canonizare al cuvioșilor este importantă atât evla-

scopiei Slatinei și Romanaților, la adresa www.episcopiaslatinei.ro/2009/06/25/pe-sfinti-ii-face-dumnezeu-si-poporul/ (n. a.).

via populară, cât și strângerea de mărturii despre minunile săvârșite.

Cum se manifestă evlavia populară? În primul rând, prin rugăciuni către cuviosul respectiv. Până la canonizare se pot face parastasuri pentru sfinții necanonizați încă. În Biserica Rusă este răspândit obiceiul de a face astfel de parastasuri, ca un fel de slujbe prin care se cere implicit și ajutorul cuviosului respectiv.

Aproape toți sfinții care au trăit în secolul XX și care au fost canonizați au avut icoane pictate cu multă vreme înainte de canonizarea lor. Prima icoană a Sfântului Ierarh Nectarie a fost pictată de Sfântul Sava din Kalimnos, care i-a fost ucenic în Eghina. Când stareța mănăstirii a refuzat să pună icoana la închinare, pretextând că Sfântul Nectarie nu fusese canonizat și că trecuse doar puțin timp de la trecerea sa la Domnul, Sfântul Sava i-a cerut să facă ascultare și să dea maicilor și poporului ocazia de a-și cinsti noul ocrotitor ceresc. Sfântul Sava din Kalimnos însuși, Sfântul Porfirie Cavesandul, Sfântul Paisie Aghioritul, Sfântul Sofronie de la Essex și

mulți alți sfinți au fost pictați în icoane, li s-au scris paraclise, acatiste și chiar slujbe înainte de a fi canonizați. Practic, canonizarea a venit doar ca un răspuns al sinodului, care a arătat că evlavia populară nu a greșit.

Din păcate, în istoria Bisericii au existat și cazuri în care poporul a cinstit ca sfinți și oameni aflați în înșelare, oameni care prin înșelăciuni și false minuni au căpătat o faimă mare. De aceea, nu e suficientă evlavia populară, oricât ar fi de răspândită. Biserica nu poate canoniza oameni cu o morală îndoielnică sau oameni care au crezut și mărturisit lucruri care contrazic Sfânta Scriptură sau tradiția Bisericii.

Avva Ioan Guțu de la Colciu a fost un iubitor al predaniei Sfinților Părinți și un iubitor de rugăciune și nevoință. Această carte este încă o mărturie în acest sens. Dacă prima carte despre părintele Ioan, cea scrisă de monahul Nicodim de la Mănăstirea Sihăstria Putnei, l-a făcut cunoscut cititorilor pe Avva Ioan, prin această carte am încercat să pun încă o cărămidă pentru răspândirea cinstirii acestui părinte...

ACATISTUL PREACUVIOSULUI PĂRINTE IOAN DE LA COLCIU

Troparul, glasul al 8-lea:

Întru tine, părinte, cu osârdie s-a
mântuit cel după chip, că luând crucea
ai urmat lui Hristos, și lucrând ai învă-
țat să nu se uite la trup, căci este trecă-
tor, ci să poarte grijă de suflet, de lucrul
cel nemuritor, pentru aceasta și cu înge-
rii împreună se bucură, Preacuvioase
părinte Ioane duhul tău.

Condacul 1:

Veniți, iubitorilor de nevoie, să
îl lăudăm împreună pe Preacuviosul
părinte Ioan de la Colciu, care s-a arătat
icoană a muceniei fără de sânge și
dreptar al viețuirii filocalice, aducân-
du-i cântări și zicând într-un glas: Bu-
cură-te, Părinte Ioane, vlăstar al Atho-
sului, mult nevoitorule!

Icosul 1:

Preacuvioase Părinte Ioane, ai zis
că „cine pune mâna pe plug și se întoar-

ce înapoi nu ajunge în împărăția lui Dumnezeu”. Păstrându-ți râvna din tinerețe, ai mers până la sfârșitul vieții pe calea cea îngustă la care te-a chemat Hristos, și pentru aceasta îți zicem aceste laude:

Bucură-te, că într-o familie credincioasă și plină de virtuți ai crescut;

Bucură-te, că în viața ta drumul pătimirilor l-ai străbătut;

Bucură-te, că Sfântul Gheorghe te-a ajutat, căci numele lui la botez l-ai primit;

Bucură-te, că ai căutat mucenicia fără de sânge și mult te-ai nevoit;

Bucură-te, că părinții tăi au avut binecuvântarea de a găzdui monahi aghioriți;

Bucură-te, că pentru osteneala lor tatăl tău și mama ta de Hristos au fost răsplătiți;

Bucură-te, că din tinerețea ta ai cunoscut călugări sporiți în virtute;

Bucură-te, că ai ales să urmezi aceloră în credință și în evlavie;

Bucură-te, că iubirea de Dumnezeu mai presus de cea pentru părinții tăi o ai pus;

Bucură-te, că gândul plecării tale
cu osârdie la împlinire l-ai adus;

Bucură-te, iubitorule de singurătate,
că spre liniște ai plecat;

Bucură-te, că, rugându-te Maicii
Domnului, spre Grădina ei te-ai îndreptat;

Bucură-te, Părinte Ioane, vlăstar
al Athosului, mult nevoitorule!

Condacul 2-lea:

Urcându-te pe corabia care mergea spre Sfântul Munte, ai fost acoperit de un monah cu rasa lui, ca să nu fii văzut, dar ai fost acoperit și de Preasfânta Născătoare de Dumnezeu cu sfântul ei acoperământ, pentru ca viețuind în Grădina ei cea multroditoare să Îi Domnului aduci lauda: Aliluia!

Icosul 2-lea:

Mult s-a străduit tatăl tău să te convingă să te întorci din Schitul Colciu, dar, văzând că nu te pleci rugămintilor sale, ți-a cerut: „Îngrijește-te să mori aici.” Iar tu ai ascultat sfatul său și te-ai nevoit în Muntele Sfânt al Athosului, călcând pe urmele sfinților din ve-

chime, și pentru aceasta noi te lăudăm,
zicând:

Bucură-te, că sfinții aghioriți spre
viețuire sfântă te-au călăuzit;

Bucură-te, că în chip nevăzut prin
rugăciunile lor te-au sprijinit;

Bucură-te, că pe Dumnezeu în
inima ta prin rugăciune L-ai aflat;

Bucură-te, că Maica Domnului cu
sfântul ei acoperământ te-a acoperit
neîncetat;

Bucură-te, că ea ți-a îndrumat pa-
șii spre Chilia Sfântului Ioan Botezăto-
rului;

Bucură-te, că Înaintemergătorul
ți-a dat putere pe calea cea strâmtă a
nevoințelor;

Bucură-te, că Hristos S-a sălășluit
în inima ta și cu harul Său te-a luminat;

Bucură-te, că rugămințile tatălui
tău de a pleca din Muntele Sfânt nu
le-ai ascultat;

Bucură-te, că ultimul lui sfat, de a
rămâne acolo până la moarte, l-ai pri-
mit;

Bucură-te, că Domnul a întors ini-
ma tatălui tău și el a făcut o danie către
schit;

Bucură-te, că dascăl spre sfințenie
i-ai fost tatălui tău prin răbdare și sta-
tornicie;

Bucură-te, cel ce ne înveți să ne
lepădăm de a noastră voie;

Bucură-te, Părinte Ioane, vlăstar
al Athosului, mult nevoitorule!

Condacul 3-lea:

„Părintele Ioan era o taină. Dintre
toți monahii pe care i-am cunoscut sau
întâlnit, el a împlinit ce ne spune Biseri-
ca mai mult decât oricine altcineva din
ziua de astăzi”, a dat mărturie despre
tine Preacuviosul părinte Dionisie cel
orb de la Colciu, care înainte de trecerea
ta la Domnul te-a spovedit pentru ulti-
ma dată, și uimindu-se de smerenia și
de nevoințele tale, I-a cântat lui Dum-
nezeu: Aliluia.

Icosul 3-lea:

„Iartă-mă, Doamne, că nu m-am
făcut încă monah”, te prihăneai la apu-
sul vieții tale pământești, fiindu-ne pil-
dă de adevărată umilință și îndemnân-
du-ne să părăsim mândria și părerea de
sine. Iar noi, fiind muștrați de smerenia

ta pentru mândria noastră, te cinstim zicând:

Bucură-te, bunămireasmă a smereniei și a prihănirii de sine;

Bucură-te, cel ce ne-ai învățat că fără ajutor de la Dumnezeu nu putem face niciun bine;

Bucură-te, că multnevoitorul Părinte Ilie ți-a fost primul stareț și duhovnic;

Bucură-te, că te-ai străduit ca în toate să faci ascultare, vrednicule ucenic;

Bucură-te, că după trecerea sa la Domnul prin rugăciunile sale ai fost păzit;

Bucură-te, că în focul ispitelor prin lepădarea voii tale de căderi ai fost ferit;

Bucură-te, iubitorule de feciorie, că ai căutat pilde de viețuire îngerească;

Bucură-te, că aflându-le ai urmat lor în nevointă mucenicească;

Bucură-te, că împreună cu Părintele Dionisie pe Hristos L-ai lăudat;

Bucură-te, că legătura voastră duhovnicească Domnul o a binecuvântat;

Bucură-te, că și în vremea ta mulți sfinți pe pământul aghiorit s-au nevoit;

Bucură-te, că împreună în duh v-ați rugat și Dumnezeu în împărăția Sa v-a primit;

Bucură-te, Părinte Ioane, vlăstar al Athosului, mult nevoitorule!

Condacul 4-lea:

„Dacă nu poți trage folos din tăcerea mea, atunci nici din cuvântul meu nu vei trage folos”, i-ai spus unui monah care venise la tine pentru povățuire, arătând prin aceasta că ai fost roadă peste veacuri a părinților Patericului, aducându-I Domnului prin viețuirea ta cântarea tainică: Aliluia.

Icosul 4-lea:

Mergeai să culegi măsline stând în genunchi, având picioarele bolnave, neținând seama de boala și de durerile tale, și cu cerneala nevoințelor tale ai scris în sufletele celor care te vedeau o pildă de mult folos, și pentru aceasta după trecerea ta la Domnul ți-au adus cântări de laudă:

Bucură-te, părinte, că jertfelniciei
Sfântului Antonie cel Mare i-ai urmat;

Bucură-te, că toată grija cea lumească de la tine o ai lepădat;

Bucură-te, cel ce ai ținut nevoița
tăcerii și a înfrânării;

Bucură-te, dascăl al lepădării de
lume și al înstrăinării;

Bucură-te, hagiu, care la Locurile
Sfinte te-ai umplut de binecuvântare
cerească;

Bucură-te, că în chip nevăzut de
praznicul Paștilor te-a acoperit lumina
dumnezeiască;

Bucură-te, cel ce pe Golgota suferințelor fără cârtire ai urcat;

Bucură-te, făclie aprinsă de Hristos, care prin rugăciunea inimii ai ars
neîncetat;

Bucură-te, că prin rugăciuni și
psalmi în inimă altar Domnului I-ai
ctitorit;

Bucură-te, mireasmă a vechilor
Sinaxare, care din chilia ta s-a răspândit;

Bucură-te, călăuză a monahilor și
ocrotitor al pelerinilor;

Bucură-te, al harismelor stareților
tăi vrednic moștenitor;

Bucură-te, Părinte Ioane, vlăstar
al Athosului, mult nevoitorule!

Condacul 5-lea:

Au ajuns până la noi cuvintele tale, părinte, că „numai cel ce rabdă știe să iubească”, și am prins putere hrănindu-ne cu ele. Pentru că tu, ducându-ți crucea fără cârtire și răbdând fără să te tulburi atacurile cetelor diavolești, I-ai adus Domnului cântarea: Aliluia.

Icosul 5-lea:

„Să faci răbdare, însă cu bucurie, nu cu împruținare de suflet și cu cârtire”, i-ai spus unui monah vatopedin, iar cuvintele tale au adus lumină în sufletul său. Noi râvnim a urma învățăturilor tale ca și cum le-am fi auzit cu urechile noastre și pentru aceasta te lăudăm, zicând:

Bucură-te, că din tinerețea ta ai fost iubitor de liniștire;

Bucură-te, că ai fost statornic în jertfelnicie și ascultare;

Bucură-te, că de la Dumnezeu ai primit putere împotriva diavolilor;

Bucură-te, că te-ai luptat cu îngerii căzuți prin focul privegherilor;

Bucură-te, că îi alungi pe diavolii care îi ispitesc pe cei care te cinstesc;

Bucură-te, că de pilda ostenelilor tale mulți călugări se folosesc;

Bucură-te, că pe monahii tineri prin răbdarea ta i-ai învățat;

Bucură-te, că din pricina greșelilor și răutății lor nu te-ai mâniat;

Bucură-te, că i-ai iertat și le-ai arătat leacul pocăinței;

Bucură-te, că pe fiii risipitori îi chemi pe calea credinței;

Bucură-te, schimbare a inimilor celor biruiți de nerăbdare;

Bucură-te, că pentru râvna ta ai primit cerească răsplătire;

Bucură-te, Părinte Ioane, vlăstar al Athosului, mult nevoitorule!

Condacul 6-lea:

Ai trăit acoperit de harul sfinților care s-au nevoit la Schitul Colciu, învățând de la Sfântul Agapie calea mucenicieii ascultării și de la mucenicii omorâți

de turci calea pătimirii fără cârtire, și sporindu-ți nevoințele ne-ai învățat să Îi cântăm lui Dumnezeu: Aliluia.

Icosul 6-lea:

Sfântul Paisie Aghioritul a dat mărturie că din pricina înmulțirii fără-delegilor mulți sfinți din vremurile de demult ar fi dorit să trăiască în vremurile noastre, ca să se nevoiască. Dar, mai mult decât atât, tu ți-ai dorit să trăiești în vremurile de mare strâmtorare când va veni Antihrist, pentru a-L mărturisi jertfelnic pe Hristos, iar noi, văzând râvna și curajul tău, îți zicem:

Bucură-te, cu sfinții din Grădina Maicii Domnului împreună-rugător;

Bucură-te, că te-ai asemănat îngerilor urmând în nevoiește pustnicilor;

Bucură-te, că ești prin har odraslă aghiorită a Sfântului Atanasie;

Bucură-te, fiu al ascultării, ucenic peste veacuri al Sfântului Agapie;

Bucură-te, că râvna mucenicilor de la Colciu în sufletul tău a rodit;

Bucură-te, că rugăciunile sfinților din Athos te-au întărit;

Bucură-te, pecete a curajului, întipărită pe ceara sufletelor;

Bucură-te, împreună-pătimitorule cu cei care duc crucea necazurilor;

Bucură-te, că prin multe boli și dureri ai luat cununa muceniei;

Bucură-te, că îi ridici pe cei îngenuncheați din cauza împușinării credinței;

Bucură-te, alungare a fricii și deznădejdii de la cei biruiți de tulburare;

Bucură-te, că până în vremurile de pe urmă vei aduce creștinilor alinare;

Bucură-te, Părinte Ioane, vlăstar al Athosului, mult nevoitorule!

Condacul 7-lea:

Pescar de oameni te-a făcut Dumnezeu, că prin pilda ta pe mulți i-ai chemat spre nevoințele monahale, precum ai făcut și cu sora ta, care la călugărie a primit numele Onufria. Prin puținele tale cuvinte a lucrat Dumnezeu mai mult decât prin predicile altora, și pentru aceasta ucenicii tăi I-au adus Domnului cântarea: Aliluia.

Icosul 7-lea:

Ai iubit crucea ascultării monahale și ai trăit acoperit de harul binecuvântării, nefăcând nimic după mintea ta. Și, când părinții s-au întors cu mrejele goale, pentru că nu prinseseră niciun pește pentru hramul Chiliei Sfântului Ioan Botezătorul, tu, rugându-te în taină, i-ai trimis să aducă peștele cel mare. Ei au făcut ascultare fără să cârtească și cu mâinile goale au prins aproape de malul mării un pește mare, și pentru aceasta noi lăudăm credința ta, zicându-ți:

Bucură-te, că pentru rugăciunile tale ucenicii tăi au văzut roada ascultării;

Bucură-te, pescar de suflete, că atunci au prins viață cuvintele Scripturii;

Bucură-te, că în plasa slujirii lui Dumnezeu ai prins peștii cuvântători;

Bucură-te, că pe calea nevoinței și a ascultării aceștia ți-au fost următori;

Bucură-te, că sora ta, care rămăsese văduvă, pe calea monahală a pornit;

Bucură-te, că în timpul slujbei de călugărie auzul i-a revenit;

Bucură-te, că atunci și puterile
trupești i s-au întărit în chip minunat;

Bucură-te, că maica Onufria în
evlavie, în râvnă și în smerenie ți s-a
asemănat;

Bucură-te, că în chip tainic îi
chemi pe cei râvnitori să ia crucea mo-
nahală;

Bucură-te, că pentru cei care vor
să intre în mănăstire neavând chemare
ești stavilă;

Bucură-te, pavăză a monahilor ca-
re în rugăciune te cheamă cu evlavie;

Bucură-te, rugător pentru mirenii
care poartă crucea familiei cu vrednicie;

Bucură-te, Părinte Ioane, vlăstar
al Athosului, mult nevoitorule!

Condacul 8-lea:

Am luat aminte la sfatul tău: „Ai
grijă ce carte citești, că acel duh se va
întipări în tine”, și, văzând în tine icoa-
na sfințeniei și candela care a ars cu
uleiul învățăturilor sfinților de demult,
te rugăm să ne ajuți și pe noi să alun-
găm lenevia cea ucigătoare de suflet,
pentru a-L lăuda pe Dumnezeu, zicând:
Aliluia.

Icosul 8-lea:

Din puținul pe care îl agoniseai te străduiai să faci milostenie, ajutându-i pe săraci, dar sprijineai și tipărirea unor învățături duhovnicești, fiind părtaș la o lucrare binecuvântată de propovăduire a credinței, iar Domnul a primit jertfa ta ca pe banii văduvei din Evanghelie. Pentru aceasta îți aducem cu bucurie aceste laude:

Bucură-te, că pentru milosteniile tale plată cerească ai primit;

Bucură-te, comoară, pe care iubitorii de nevoințe o au descoperit;

Bucură-te, cel ce ai socotit că tăcerea e cel mai de folos cuvânt;

Bucură-te, carte scrisă de Mântuitorul Hristos cu pana Duhului Sfânt;

Bucură-te, psalt, care prin viața ta lui Dumnezeu I-ai cântat;

Bucură-te, fiu prin har al Maicii Domnului, care multă milă ți-a arătat;

Bucură-te, că Sfântul Ioan Botezătorul binecuvântarea sa ți-a dăruit;

Bucură-te, că din învățăturile Sfântului Ioan Iacob te-ai hrănit;

Bucură-te, că ai strâns ca o albină cuvintele de folos ale sfinților;

Bucură-te, că prin cărți duhovnicești te-ai adăpat de la izvorul Părinților;

Bucură-te, că prin simplitatea vieții tale ai ajuns la adâncul teologiei;

Bucură-te, minune, care ai propovăduit înălțimea smereniei;

Bucură-te, Părinte Ioane, vlăstar al Athosului, mult nevoitorule!

Condacul 9-lea:

Venind la tine ierarhul care voia să te rogi pentru liniștirea tulburărilor făcute de turci și pentru pacea lumii și întrebându-te ce poate face pentru tine, i-ai cerut să păstreze neciuntite dogmele Bisericii sobornicești, arătându-te urmaș al sfinților mărturisitori în râvna pentru păstrarea sfintei predanii, și pentru aceasta Îl lăudăm pe Dumnezeu, cântând: Aliluia.

Icosul 9-lea:

Măhnindu-te părăsirea rânduielilor părinților din vechime și împruținarea duhului de nevoință chiar și în Grădina Maicii Domnului, ai predicat prin pilda vieții tale că scopul vieții este do-

bândirea raiului și că, dacă pierdem raiul, pierdem totul, iar prin tăcerea ta ai propovăduit mai mult decât alți ritori prin cuvintele lor meșteșugite, și pentru aceasta te laudăm:

Bucură-te, că ai dobândit raiul cel prea dulce, după care ai suspinat;

Bucură-te, că nu ai pierdut frumusețea cea cerească, pe care o ai căutat;

Bucură-te, că ți-ai desfătat sufletul cu frumusețea slujbelor bisericești;

Bucură-te, că acum Îl lauzi pe Dumnezeu cu puterile cele netrupești;

Bucură-te, că pe ierarhul acela să păstreze neciuntite dogmele Bisericii l-ai îndemnat;

Bucură-te, că prin vocea ta glasul sfinților mărturisitori a răsunat;

Bucură-te, că prin acest sfat al tău și pe ierarhii din vremurile noastre îi povățuiești;

Bucură-te, mustrare a celor care defaimă hotarele credinței Bisericii sobornicești;

Bucură-te, al predaniei mărturisite de Sfinții Părinți păstrător;

Bucură-te, iubitor al învățăturii drepstlăvitoare și al canoanelor;

Bucură-te, dreptar al credinței, care ai respins înnoirile de suflet vătămătoare;

Bucură-te, că rânduiala cu acrivie o ai ținut, ca pe o prețioasă moștenire;

Bucură-te, Părinte Ioane, vlăstar al Athosului, mult nevoitorule!

Condacul 10-lea:

Ai răbdat mucenicia bolii ca un nou Iov, că având picioarele bolnave nu ai părăsit nevoița, ci în cuptorul durerilor ți-ai curățit sufletul, îndemnându-ne pe noi, cei pătimiși și iubitori de desfătări, să lepădăm poftele lumești și să Îi cântăm Domnului: Aliluia.

Icosul 10-lea:

Văzând cum rabzi mulțimea suferințelor aduse de bolile cu care Dumnezeu te-a încercat, pentru a înmulți cununile tale, doctorii s-au mirat, că înger în trup te-ai arătat, iubind pătimirea ca mucenicii din vechime, și pentru aceasta îndrăznim a te lăuda, zicând:

Bucură-te, suflet sfânt, curățit în cuptorul suferințelor;

Bucură-te, că te-ai lăsat răstignit
pe crucea durerilor și a bolilor;

Bucură-te, că prin harul Sfântului
Duh ca un nou Iov ai răbdat;

Bucură-te, că fără cârtire viața ta
în mâna lui Dumnezeu o ai lăsat;

Bucură-te, că ai socotit o binecu-
vântare boala de plămâni și rănila pi-
cioarelor;

Bucură-te, că după adormirea ta
Dumnezeu ți-a dat darul tămăduirii
bolnavilor;

Bucură-te, că prin răbdarea ta
sfinților de demult te-ai asemănat;

Bucură-te, că mulți bolnavi care
treceau prin suferințe grele ai vindecat;

Bucură-te, că te-ai rugat pentru
creștinii care se aflau în operații grele;

Bucură-te, văzându-i pe copiii care
au venit pe lume pentru rugăciunile
tale;

Bucură-te, că aflând despre minu-
tile tale în credință ne întărim;

Bucură-te, că darurile pe care le-ai
primit de la Hristos cu bucurie le ves-
tim;

Bucură-te, Părinte Ioane, vlăstar
al Athosului, mult nevoitorule!

Condacul 11-lea:

Întrebat fiind ce ai dobândit în lunga ta viețuire în Sfântul Munte Athos, ai răspuns cu smerenie că ai căpătat îndrăzneală înaintea Domnului. Atunci ucenicul tău ți-a cerut să te rogi să aveți un izvor mai aproape de chilie, și nu după multă vreme, împlinindu-se rugăciunile tale, I-a cântat cu mulțumire Domnului: Aliluia.

Icosul 11-lea:

Încă din timpul vieții tale s-a văzut lucrarea darurilor tale, vas ales al Duhului Sfânt, și pentru aceasta, rugându-te să fii ocrotitor al nostru pe calea mântuirii, vrem să ne închinăm sfintelor tale moaște și să te lăudăm, zicând:

Bucură-te, că de multe ori înainte de a fi întrebat cu înțelepciune răspun-deai;

Bucură-te, că mulțimea harismelor tale cu smerenie o acopereai;

Bucură-te, că de darul înainteverderii te-ai învrednicit;

Bucură-te, că Dumnezeu ți-a descoperit că tânărul monah va fi hiro-tonit;

Bucură-te, că mai înainte ai cunoscut cu duhul călugăria monahului vatopedin;

Bucură-te, că prin pilda vieții tale ai chemat suflete în al călugărilor cin;

Bucură-te, că ai fost înștiințat cu două luni înainte că vei trece la Domnul;

Bucură-te, că ai știut că înainte de moarte îți vei revedea nepotul;

Bucură-te, că în preajma ta mularul nărăvaș se îmblânzea;

Bucură-te, că pentru curăția sufletului tău te asculta;

Bucură-te, că îmblânzești patimilor care aflați în marea ispitelor;

Bucură-te, că pe calea virtuților ești povățuitor al monahilor;

Bucură-te, Părinte Ioane, vlăstar al Athosului, mult nevoitorule!

Condacul 12-lea:

În chip minunat te-ai arătat părintelui care venise să se închine la mormântul tău și i-ai zis: „Chiar dacă am murit, să știi că am rămas tot viu”. Iar el, înțelegând că ai urcat pe culmile sfințeniei, L-a lăudat cu glas de bucurie

pe Dumnezeu, Cel ce te-a încununat,
cântând: Aliluia.

Icosul 12-lea:

Dumnezeu ne-a dat mărturie despre darurile tale când sfintele tale moaște au izvorât bună-mireasmă și a rânduit ca ele să fie împărțite în diferite locuri, pentru ca vestea despre sfințenia ta să se răspândească și credincioșii să alerge la ajutorul tău. Iar noi, stând în fața sfintei tale icoane ca și cum am sta în fața sfintelor tale moaște, te lăudăm, zicând:

Bucură-te, că la îngroparea trupului tău bună-mireasmă s-a simțit;

Bucură-te, că la dezgroparea sfintelor tale moaște mireasma s-a răspândit;

Bucură-te, că acestea în multe locuri au ajuns, prin pronia dumnezeiască;

Bucură-te, că minunile tale nu încetează să se înmulțească;

Bucură-te, că măsura viețuirii tale sfinte prin izvorârea de mir s-a vădit;

Bucură-te, că trupul tău prin nevoințe și rugăciuni l-ai sfințit;

Bucură-te, că ai venit în ajutorul
femeii care suferea după operație;

Bucură-te, că rugându-se la racla
cu sfintele tale moaște s-a izbăvit de
depresie;

Bucură-te, că pe bolnavii care în
rugăciunile lor ți-au cerut ajutorul i-ai
tămăduit;

Bucură-te, că oamenii ajutați de
tine minunile tale le-au propovăduit;

Bucură-te, că făcător de minuni și
ocrotitor al nostru ceresc te-ai arătat;

Bucură-te, că în lumea întreagă
binecuvântările tale s-au revărsat;

Bucură-te, Părinte Ioane, vlăstar
al Athosului, mult nevoitorule!

Condacul 13-lea:

O, Preacuvioase Părinte Ioane, la-
uda Colciului, care strălucești în soborul
sfinților aghioriți și care îi ocrotești pe
monahii care merg pe urmele tale, du-
când crucea ascultării, a rugăciunii, a
smereniei și a muceniei fără de sânge,
primește acum această puțină rugăciu-
ne și te roagă pentru noi, cei slabi și
neputincioși și păcătoși, ca schimbân-
du-ne viețile să punem început bun

mântuirii și Domnului să Îi cântăm până la sfârșitul vieții noastre: Aliluia.

Acest Condac se zice de trei ori. Apoi se zice Icosul întâi: *Preacuvioase Părinte Ioane, ai zis că „cine pune mâna pe plug...”* și Condacul întâi: *Veniți, iubitorilor de nevoie, să îl laudăm împreună...* Apoi se zice această

Rugăciune

Preacuvioase Părinte Ioane, lauda Schitului Colciu și podoaba Sfântului Munte Athos, primește această puțină rugăciune de la noi, cei care alergăm la tine ca la un grabnic folositor și ajutător și care, plecând genunchii inimilor noastre, ne rugăm ție: vezi durerile noastre, vezi amărăciunea noastră și ispitele prin care trecem. Părinte, grăbește de ne ajută cu rugăciunile tale și ne sprijinește pe noi, în acest ceas și în toate zilele vieții noastre. Ia aminte la suspinele noastre și nu ne trece cu vederea, că slabi și neputincioși suntem, dar știm, sfinte al lui Dumnezeu, că de ai și

răbdat boli și suferințe de tot felul, cine a năzuit la tine și cu credință ți s-a rugat nu a rămas neajutat. Că cine, după trecerea ta la Domnul, s-a rugat ție și a rămas fără răspuns?

Știm că în timpul vieții tale, când trăiai în Grădina Maicii Domnului, te-ai grăbit să vii în întâmpinarea celor care aveau nevoie de sprijinul tău, iar după moartea ta ai înmulțit milele tale, arătându-te făcător de minuni, prin darul pe care l-ai primit de la Hristos. Ești pentru noi icoană vie a credinței, a ascultării, a rugăciunii, a nevoinei și a răbdării. Aceste virtuți ale tale ne-au făcut și pe noi a crede că nu vei lepăda rugăciunile noastre, nici nu te vei scârbi de puținătatea credinței noastre. Credința noastră este slabă, dar avem nădejde în mijlocirile tale, că ne vei ajuta și pe noi, așa cum i-ai ajutat pe toți cei care au alergat la tine în rugăciune.

Îngenunchind, ne rugăm ție, Preacuvioase Părinte Ioane, ca să te rogi pentru noi lui Hristos, Fiul lui Dumnezeu, Cel ce n-a trecut cu vederea rugăciunile tale, ci le-a ascultat și le-a împli-

nit, după mulțimea iubirii Sale de oameni.

De aceea, cădem înaintea icoanei tale cu evlavie cu care am sta înaintea sfintelor tale moaște și cerem să fii ocrotitor al nostru pe calea mântuirii. Noi nu știm să ne rugăm și nici nu știm ce să cerem în rugăciunile noastre. Nu ne vedem lipsurile și păcatele, fiind orbiți de mândrie și de iubire de sine. Dar, fiind bolnavi și pătimiși, nu deznădăjduim de a noastră mântuire, ci te chemăm să vii degrabă în ajutorul nostru, așa cum ai venit de fiecare dată când ai fost chemat în rugăciune.

Ajută-ne, sfinte, să ne schimbăm viețile. Ajută-ne, sfinte, să punem început bun mântuirii noastre. Ajută-ne să învățăm smerenia, prihănirea de sine, ajută-ne să mergem pe calea rugăciunii și a nevoinței. Și cu darul lui Hristos, Cel ce te-a luminat, fiind întăriți și luminați, să îți aducem cântări de laudă și să ne închinăm Dumnezeuului celui în Treime slăvit, Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, în vecii vecilor. Amin.

Rugăciune

O, Preacuvioase Părinte Ioane, cel ce ai fost miluit de Preabunul Dumnezeu și ai intrat în împărăția cerurilor, nu ne lăsa pe noi, smeriții, păcătoșii și nevrednicii să rămânem afară ca cele cinci fecioare nebune, ci roagă-te Preamilos-tivului Dumnezeu și Preacuratei Maicii Sale să ne învrednicească și pe noi de împărăția cea de sus. Și precum ai făcut rugăciune pentru femeia neroditoare de prunci, iar ea a dobândit naștere bine-cuvântată, așa roagă-te să dobândim și noi darul lacrimilor, al pocăinței și al umilinței, ca să ne plângem neîncetat păcatele noastre cele amare. Și precum ai făcut rugăciune ca să țâșnească apa din izvorul de lângă chilia în care te nevoiai, așa ne ajută și pe noi, smeriții și nevrednicii, să însetăm totdeauna după apa cea duhovnicească, precum zice psalmistul: „În ce chip dorește cerbul izvoarele apelor, așa Te dorește sufletul meu pe Tine, Doamne.” Și precum ai primit de la Dumnezeu darul iubirii de aproapele, al simplității și al smereniei,

darul răbdării și al blândeții, așa roagă-te să dobândim și noi aceste virtuți, care sunt trebuitoare oricărui creștin dreptcredincios.

O, Preacuvioase Părinte Ioane, cel ce ești lumină aprinsă de Bunul Dumnezeu, care nu ai fost pusă sub obroc, și ai fost așezată în sfeșnic, ca să lumineze tuturor, așa luminează și ochii cei întunecați ai sufletelor noastre, ca să cinstim numele tău și neîncetat cu tine și cu îngerii să laudăm numele Preasfintei Treimi, totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Rugăciune către Preacuviosul Ioan de la Colciu pentru alegerea căii de mântuire

Preacuvioase Părinte Ioan de la Colciu, ocrotitorule al monahilor și mijlocitor în rugăciune pentru tot poporul creștinesc, primește puțina mea rugăciune în ceasul acesta de cumpănă. Ajută-mă și ia-mă sub acoperământul rugăciunilor tale, așa cum te-a luat și pe tine monahul grec sub rasa lui, atunci când te-ai suit în corabie, ca să mergi la Sfântul Munte Athos. Ajută-mă, Preacuvioase Părinte, rugându-te pentru mine, păcătosul, ca să cunosc și să împlinesc voia lui Dumnezeu.

Arată-te mie grabnic ajutător, că nu râvnesc după bunătăți și desfătări lumești, ci după facerea voii dumnezeiești. Dar mintea mea este neputincioasă și urechile sufletului meu sunt bolnave și nu aud chemarea Domnului. Glasul conștiinței mele este amestecat cu șoaptele duhului lumii acesteia. Ce să fac, părinte? La cine să alerg? Unde să găsesc cuvânt de folos? Îmi pun nădejdea în aju-

torul Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, ocrotitoarea călugărilor și a mănăstirilor și a tuturor familiilor creștine, dar am credință că mă vei ajuta și tu, Părinte Ioane, să iau hotărârea cea bună.

Dacă voia lui Dumnezeu este să aleg calea monahală, ajută-mă să găsesc un povățuitor iscusit și obștea în care să viețuiesc. Călăuzește-mi pașii pe calea aceasta, ferindu-mă de lenevie și de căderi, ferindu-mă de ispitele de-a stânga și de cele de-a dreapta. Întărește și înmulțește prin rugăciunile tale râvna mea pentru cele sfinte, ca să merg pe calea cea îngustă, pe care au mers toți cuvioșii Bisericii sobornicești.

Dacă voia Domnului este să aleg viața de familie, ajută-mă să nu îmi fie aceasta spre împuținarea mea sufletească, ci spre mântuirea mea și a celor apropiați mie. Dacă grea este mântuirea în mănăstire, cum să fie ușoară în familie, când duhul acestei lumi a stricat rânduielile vieții creștinești, când dezbinarea și păcatul au lovit în legătura legată și binecuvântată de Însuși Dumnezeu? Ajută-mă, părinte, nu mă lăsa.

Iar dacă voia lui Dumnezeu este să rămân în lume, ducând crucea singurătății, ajută-mă să nu îmi fie aceasta spre pierzare sau spre împuținarea puținelor mele nevoințe, ci să îmi fie spre mântuire.

De aceea te rog, Preacuvioase Părinte Ioane, roagă-te pentru mine, păcătosul, ca să cunosc și să fac voia Domnului, oricare ar fi aceasta. Tu ai zis că „mai multă rugăciune, mai multă smerenie și mai multă dragoste de Dumnezeu ne vor conduce cu ușurință spre împărăția cerurilor”. Mijlocește pentru mine ca prin rugăciune, prin smerenie și dragoste de Dumnezeu să dobândesc și eu bunătățile cele veșnice, slăvindu-L pe Dumnezeu cel în Treime lăudat, pe Tatăl, pe Fiul și pe Sfântul Duh în vecii vecilor. Amin.

Cuprins

În loc de prefață	5
Viața Părintelui Ioan Guțu de la Colciu.....	19
„Am căpătat îndrăzneală înaintea lui Dumnezeu”	31
Despre părintele Ioan Guțu, iubitorul de nevoițe	59
„Ai grijă ce carte citești, că acel duh se va întipări în tine”	71
Între viața de familie și mănăstire	81
În loc de postfață	103
ACATISTUL PREACUVIOSULUI PĂRINTE IOAN DE LA COLCIU.....	111
Rugăciune către Preacuviosul Ioan de la Colciu pentru alegerea căii de mântuire.....	139

